

KARAİSALI-POZANTI ALT BÖLGE DESTİNASYON RAPORU

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

ÇUKUROVA
KALKINMA AJANSI

KARAİSALI-POZANTI ALT BÖLGE DESTİNASYON RAPORU

2020

Aralık

RAPORUN KAPSAMI

Bu rapor, Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmış olup, ilk aşamada Karaisalı ve Pozantı ilçelerinin temel unsurları değeriendirilmiş ve turistik değeri haritası ortaya konmuştur. Ardından; ilçe turizmiyle ilgili tüm paydaşların katılımıyla bir alıştay düzenlenerek SWOT Analizi yapılmış, mevcut sorunlar belirlenerek bu sorunların çözümüne yönelik fikirler istişare edilmiş ve proje önerileri alınmıştır. alıştay sonrasında gerçekleştirilen ilk çalışma grubu toplantısı ile destinasyon yönetişim yapısı kurulmuş ve destinasyonu geliştirme, dönüştürme çalışmalarına başlanmıştır.

HAKLAR BEYANI

Bu rapor, yalnızca ilgililere genel rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporda yer alan bilgi ve analizler raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak, yatırımcıları yönlendirme ve bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır. Rapordaki bilgilerin değeriendirilmesi ve kullanılması sorumluluğı, doğrudan veya dolaylı olarak, bu rapora dayanarak yatırım kararı veren ya da finansman sağlayan şahıs ve kurumlara aittir. Bu rapordaki bilgilere dayanarak bir eylemde bulunan, eylemde bulunmayan veya karar alan kimselere karşı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Çukurova Kalkınma Ajansı sorumlu tutulamaz.

Bu raporun tüm hakları Çukurova Kalkınma Ajansına aittir. Raporda yer alan görseller ile bilgiler telif hakkına tabi olabileceğinden, her ne koşulda olursa olsun, bu rapor hizmet gördüğü çerçevenin dışında kullanılamaz. Bu nedenle; Çukurova Kalkınma Ajansı'nın yazılı onayı olmadan raporun içeriğı kısmen veya tamamen kopyalanamaz, elektronik, mekanik veya benzeri bir araçla herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya teksir edilemez, dağıtılamaz, kaynak gösterilmeden iktibas edilemez.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	2
1. KARAİSALI.....	3
1.1. Karaısalı Temel Unsurları.....	3
1.2. Karaısalı Turistik Değer Haritası.....	4
1.3. Karaısalı Odak Noktaları.....	5
2. POZANTI.....	6
2.1. Pozantı Temel Unsurları.....	6
2.2. Pozantı Turistik Değer Haritası.....	7
2.3. Pozantı Odak Noktaları.....	8
3. KARAİSALI-POZANTI TURİZM DESTİNASYONU.....	9
4. ÇALIŞTAY DEĞERLENDİRMESİ.....	18
5. PROJE ÖNERİLERİ.....	21
5.1. Destinasyona Ulaşım Ve Destinasyon İçerisinde Ulaşımın Güçlendirilmesi.....	21
5.1.1. Hacıkırı-Belemedik Arasındaki Yol İçin Gerekli Güvenlik Tedbirlerinin Belirlenmesi.....	22
5.1.2. Hacıkırı-Belemedik Arasındaki Yolda Heyelan Riskinin Önlenmesi Ve Gerekli Güvenlik Tedbirlerinin Alınması.....	22
5.1.3. Hacıkırı-Belemedik Arasındaki Yolun Tekerlekli Araçlar İçin İyileştirilmesi.....	22
5.1.4. Hacıkırı-Belemedik Arasındaki Yolun Yürüyüşçüler İçin İyileştirilmesi.....	22
5.1.5. Destinasyon İçerisindeki Yönlendirme Ve Bilgilendirme Eksikliklerinin Giderilmesi Ve Parkur İyileştirmelerinin Yapılması.....	22
5.1.6. Destinasyonlar Arası Ulaşımında Kullanılmak Üzere Çeşitli Ulaşım Araçlarının Kiralanabileceği İstasyonlar Kurulması.....	23
5.1.7. Ulaşımın Bisikletliler İçin İyileştirilmesi.....	24
5.1.8. Tren Sefer ve Saatlerinin Planlanması.....	24
5.2. Konaklama Birimleri/Alternatifleri Oluşturulması.....	24
5.2.1. Belemedik 'teki Tarihi Yapının Konaklama Birimi olarak İşlevlendirilmesi.....	25
5.2.2. Ev Pansiyonculuğunun Geliştirilmesi.....	25
5.2.3. Karavan/Çadır Kamp Alanı Kurulması.....	26
5.3. Ürün ve Deneyim Geliştirme.....	26
5.3.1. Ziyaretçi Bilgilendirme Merkezi Oluşturulması.....	27
5.3.2. Tematik Tren Oluşturulması Projesi.....	28
5.3.3. Cam Seyir Terası Projesi.....	28
5.3.4. Doğa/Ekoloji Okulu Projesi.....	28
5.3.5. Doğa ve Macera Sporları Merkezi Yapılması Projesi.....	29

5.3.6. Macera Parkı Projesinin Kapsamının Genişletilmesi Projesi.....	29
5.3.7. Turizme Yönelik Aktivitelerin Çeşitlendirilmesi.....	29
5.4. Yöre Halkının Turizm Kurgusuna Katılımının Sağlanması.....	31
5.4.1. Hacıkırı Eko-turizm Köyü Projesi.....	31
5.4.2. Bölgenin Yöresel Ürünlerinin Listelemesi, Tanıtım Ve Pazarlanmasının Yapılması.....	32
5.4.3. İmece Kültürünün Korunması ve Tanıtımı için Köy Odası Oluşturulması.....	32
5.5. Yeme-İçme, Servis Olanaklarının Geliştirilmesi.....	33
5.5.1. Yeme-İçme Alanları Oluşturulması.....	34
5.5.2. Servis Olanaklarının Geliştirilmesi.....	34
5.6. Destinasyon İmajı & Kimlik Oluşturulması.....	34
5.6.1. Destinasyon İmajı & Kimlik Oluşturulması.....	34
5.6.2. Tren Ve Demiryolunun UNESCO Dünya Miras Listesi'ne Eklenmesi.....	34
5.7. Tanıtım & Pazarlama Çalışmaları Yapılması.....	35
6. GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ.....	36

GİRİŞ:

Ajansımız tarafından 2018 yılında Adana ve Mersin’de turizm sektörünün mevcut durum analizinin yapılması, sorunların ve çözüme yönelik fırsatların tespit edilmesi, hâlihazırda var olan ve potansiyeli bulunan öncelikli destinasyonların belirlenerek değerlendirilmesi, hedef pazarların saptanması ve strateji çerçevesinin oluşturulması amacıyla “TR62 Bölgesi Destinasyon Yönetimi Strateji Çerçevesi Geliştirme Çalışması” yürütülmüştür. Çalışma kapsamında; alan uzmanları tarafından bölgeye ziyaretler düzenlenmiş, mevcut ve potansiyel turizm destinasyonları yerinde incelenmiş, turizm paydaşlarının, yerel yönetimlerin, nihai yararlanıcıların, bölge sakinlerinin görüşleri ile sektörel veriler ve istatistikler de dikkate alınarak bir projeksiyon ortaya konmuştur. Buna göre; Tarihi, kültürel ve doğal güzellikleriyle çeşitli turistik değerleri bir arada barındıran Adana’yı tek bir bütün olarak ele almaktan ziyade alt destinasyonlar bazında değerlendirmenin daha doğru bir yaklaşım olacağı görülmüştür. Bu yaklaşıma göre Adana turizmi için önem taşıyan turistik alt destinasyonlar; Adana İl Merkezi, Kozan, Karaisalı-Pozantı ve Yumurtalık-Karataş olarak belirlenmiştir. Bunlar arasında barındırdığı turizm değerleri ve yüksek turizm potansiyeli ile Karaisalı, Pozantı ilçeleri Adana turizminde ön plana çıkmaktadır. Coğrafi yakınlıkları, birbirini tamamlayıcı turizm öğeleri ve halihazırda da bölgeyi ziyaret eden turistler tarafından bütünleşik bir turizm destinasyonu olarak algılanmasından dolayı bu alt destinasyon “Karaisalı-Pozantı Turizm Destinasyonu” olarak tanımlanmıştır.

İki ilçenin de kendine has tarihi, doğal ve kültürel güzellikleri bulunmaktadır. Kapıkaya Kanyonu, Yer köprü Mesire Yeri, Varda Köprüsü gibi ziyarete değer noktalarıyla Karaisalı, bölgesel turizmde önemli bir çekim noktasıdır. Pozantı ise tarihi demiryolu mirası, Beledik’te bulunan tarihi Alman kalıntıları ve doğal güzellikleriyle bölgesel turizmde öne çıkan bir diğer önemli merkezdir.

Yürütülen çalışmalar kapsamında Karaisalı ve Pozantı ilçelerinin temel unsurları değerlendirilmiş ve turistik değer haritası ortaya konmuştur. Ardından; ilçe turizmiyle ilgili tüm paydaşların katılımıyla bir çalıştay düzenlenerek SWOT Analizi yapılmış, mevcut sorunlar belirlenerek bu sorunların çözümüne yönelik fikirler istişare edilmiş ve proje önerileri alınmıştır. Çalıştay sonrasında gerçekleştirilen ilk çalışma grubu toplantısı ile destinasyon yönetim yapısı kurulmuş ve destinasyonu geliştirme, dönüştürme çalışmalarına başlanmıştır.

1. KARAIŞALI

1.1 Karaisalı Temel Unsurları

Çekicilikler: Karaisalı ilçesi, Kapıkaya Kanyonu, Kesiri Han, Hacıkırı Köyü ve Varda Köprüsü ile ekoloji çiftlikleri gibi çeşitli turizm unsurlarını barındıran kültür turizmi, ekoturizm doğa turizmi ve alternatif turizm alanlarında yüksek potansiyele sahip bir ilçedir. Özellikle alternatif ve ekstrem turizm alanında ulusal çapta bir turizm destinasyonu olmaya aday bir bölge olarak görülmektedir. Karaisalı İlçesi'ne bağlı olan kanyon kaya tırmanışçıları için bir maden niteliğindedir. Civar bölgede yaşayan kaya tırmanışçıları tarafından bilinen ve gidilen bir yerdir. Kanyonun sonuna kadar yüründüğünde Yerköprü Şelalesi'ne gelinmektedir. Biraz daha devam edilirse Varda Köprüsü'ne kadar varılmaktadır. Varda Köprüsü, zamanında Alman mühendisler tarafından yapılmış olan yüzyılı aşkın tarihi ile görsel açıdan etkileyici bir köprüdür. Adana için bir landmark niteliğindeki turizm değeridir. Fotoğrafçılar ve doğa yürüyüşü yapanlar tarafından tercih edilen bir destinasyondur. Varda köprüsü, Kapıkaya kanyonu ve Çakıt Vadisi gibi turizm odak noktalarına yakınlığı ve tren istasyonunun tam köyün içerisinde yer alması, köydeki evlerin mimari yapısı gibi etkenler sebebiyle Hacıkırı Köyü bir turizm köyü olarak göze çarpmaktadır. Hâlihazırda Alman ve Hollandalı turistler tarafından ziyaret edilmektedir.

Ulaşılabilirlik: Adana'dan 50 km karayolu ile Karaisalı'ya buradan Kapıkaya'ya 6 km, Yerköprü'ye 10 km, Varda'ya 21 km karayolu ile ulaşım sağlanmaktadır. Ayrıca, Adana ve çevre illerden Toros Ekspresi ve Erciyes Ekspresi (Niğde, Kayseri) kullanılarak Varda Köprüsü'nün bulunduğu Hacıkırı istasyonuna ulaşım sağlanmaktadır. Çoğu profesyonel bisikletçi tarafından da uygun bir bisiklet rotası olarak görülmekte, bisikletle de ulaşım sağlanmaktadır. Özellikle bahar ve yaz aylarında çevre illerden çeşitli doğa sporları toplulukları ve tur şirketlerinin düzenlediği konaklamalı veya günübirlik turlar bulunmaktadır.

Destekleyici Hizmetler ve Kolaylıklar: Kanyonda gerçekleştirilmiş projeler kapsamında Kapıkaya Kanyonu'nu Varda Köprüsü'ne bağlayan patika yol yürüyüş parkuru olarak düzenlenmiştir. Ziyaretçi güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak kanyonun belirli yerlerine ahşap korkuluklar yerleştirilmiştir. Kanyon girişinde su, çay, gözleme, börek, yöresel ürün alınabilecek bir servis birimi bulunmaktadır.

İmaj ve Kimlik: Karaisalı ilçesi doğa sporları ve ekstrem sporlarla uğraşan sporcular tarafından halihazırda bilinen ve rağbet gösterilen bir turizm rotasıdır. Bu imajı destekler şekilde James Bond Filminin meşhur heyecan dolu tren sahneleri yine Varda Köprüsü üzerinde çekilmiştir.

İnsan Kaynağı: köyler ve Karaisalı halkı turizm faaliyetlerinde yer almaya isteklidir. Hacıkırı'nda yaşayan köylüler turizme, ev pansiyonculuğuna ve ekoturizm projelerine sıkacak bakmakta ve turizm için uygun işgücü barındırmaktadır. Ancak bilgi ve yönlendirme eksikliği bulunmaktadır. Yöre halkı couchsurfing, airbnb gibi uygulamaları kullanamamakta ve evlerini ziyaretçilere açmak için ne gibi tadilatlar ve dekorasyon değişiklikleri yapmaları gerektiği konusunda yönlendirmeye ihtiyaç duymaktadır.

Kültürel Değerler	Doğal Değerler	Extrem Sporlar
Kültürel Cazibe Merkezleri Varda Köprüsü Kesri Han	Doğal Cazibe Merkezleri Kapıkaya Kanyonu Körkün Kanyonu Taşdurmaz Çakıt (suyu) Vadisi Dokuzoluk Yer Köprü	Kaya tırmanışı Dağcılık Kanyon geçişi Trekking Doğa ve Fotoğraf gezileri -Taşdurmaz Mevkii- Çakıt Vadisi Dağ bisikleti Motor sporları Kampçılık
Ekoturizm	Mesire Alanları	
ekoturizm Cazibe Merkezleri Hacıkırı köyü Ekotepe Ekolojik Yaşam Çiftliği	Dokuzoluk Yer Köprü Piknik ve Mesire Alanı	
Gastronomi Salbaş, Kasap Prizola, El yapımı yöresel ürünler; ekşi, salça, turşu, biber		

1.2 Karaisalı Turistik Değer Haritası

1.3 Karaisalı Odak Noktaları

Öne çıkan turizm türleri	Kültür Turizmi, Doğa Turizmi
Diğer turizm türleri	Ekstrem sporlar, Ekoturizm
Cazibe merkezleri	Ekotepe Ekolojik Yaşam Çiftliği, Kapıkaya Kanyonu, Körkün Kanyonu, Kesiri Han, Hacıkırı Köyü ve Varda Köprüsü
Bölgesel turizmin durumu	Yoğundur. Çevre illerde popüler bir destinasyondur. Bölgesel çaplı fotoğraf ve doğa kulüplerinin gününbirlik tur yaptığı bir destinasyondur.
Ulusal turizmin durumu	Zayıftır. Ülke genelinde bilinirliği düşüktür. Mevsimsel olarak büyük şehirlerdeki doğa ve fotoğraf kulüpleri vasıtasıyla ziyaretçi çekmektedir.
Küresel turizmin durumu	Zayıftır. Varda Köprüsü ve Beledik Alman kalıntılarının tarihsel bağlantıları nedeniyle zaman zaman ziyaret eden Rus ve Alman turistler ile Avrupa'dan münferit ekstrem spor meraklıları dışında yabancı turist ziyareti almamaktadır.
Ulaşım olanakları	Adana Merkez ilçeye yaklaşık 60 km mesafede olup <u>mesafede olup</u> karayoluyla rahatlıkla ulaşılabilir durumdadır. Karaisalı'ya bağlı Hacıkırı Köyü'ne Demiryolu bağlantısı olması da bir avantaj olarak görülmektedir.
Konaklama olanakları	Yerel yönetimlerce belgelendirilen herhangi bir tesis bulunmamaktadır. Konaklama için, Hacıkırı Köy halkı kendi evlerini pansiyon gibi kiralamaktadır.
Yemek seçenekleri	Bölge mutfağı zengin olsa da yemek yemek için restoran çok sınırlıdır. Hacıkırı köyünde bir köylü tarafından kahvaltı ve akşam yemeği yapılabilen bir restoran bulunmakta. Bunun dışında kanyon girişinde sıkma-börek, Varda Köprüsü'nde çay bahçesi yer almaktadır.
Alışveriş seçenekleri	Zayıftır. Ekotepe Ekolojik Yaşam Çiftliği dışındaki alanlarda hediyelik eşya satışı ya da bölgeye has üretilmiş hediyelik eşya mevcut değildir. Varda köprüsü yakınında Belediye tarafından işletilen seyir terasında salça, ekşi, turşu gibi birkaç çeşit yöresel ürünün satışı yapılmaktadır.
Turizm hizmet kalitesi	Yalnızca Kapıkaya Kanyonu girişinde bir adet sıkma-börekçi ile Varda Köprüsü yakınında Karaisalı Belediyesi tarafından işletilen bir adet tesis hizmet vermektedir. Bu tesislerde hizmet kalitesi kötü olmamakla birlikte yetersizdir.
Turizm işgücü	Tesis sayısı çok az olduğundan turizm işgücü de zayıftır. Tesis sayısı arttıkça hizmet kalitesinin de artması beklenmektedir.

Turizme kültürel yatkınlık	Orta düzeydedir. Halk dışarıya açık ve turizme olumlu yaklaşmaktadır. Mevcut durumda bölgeye gelen turiste son derece misafirperver bir yaklaşım vardır.
-----------------------------------	--

2. POZANTI

2.1. Pozanti Temel Unsurları

Çekicilikler: Pozanti ilçesi hem güzellikleri hem de yaylaları ile öne çıkan bir bölgedir. İlçe, doğal ve coğrafi özellikleri ile ön plana çıksa da Beledimedik'in tarihi geçmişi ve barındırdığı yapı kalıntıları da bölge için önem taşımaktadır. 1910'lu yıllarda Bağdat Demiryolu Projesi kapsamında Almanlar tarafından bir demiryolu lojistik köyü olarak kurulan Beledimedik, önemli bir kültürel değerdir. Kurulduğu dönemlerde farklı işlevler için kullanılan birçok yapının kalıntısı hala Beledimedik'te ve Hacıkırı Beledimedik arasındaki yol üzerinde gözlemlenebilmektedir. Çakıt Vadisi – Taşdurmaz'ın ekstrem sporlar ve doğa turizmi açısından yüksek potansiyeli bulunmaktadır. Çakıt Çayı'nın ve Çakıt Vadisi'nin sunduğu avantajlar ise halihazırda; doğa yürüyüşleri, fotoğrafçılık, dağcılık, dağ bisikleti, kampçılık, yaban hayat gözlemciliği gibi faaliyetler ile değerlendirilmektedir. Taşdurmaz bölgesi vahşi ve dokunulmamış yapısı sebebi ile doğa turizmi ve ekstrem sporlar açısından yüksek potansiyel taşımaktadır.

Ulaşılabilirlik: Adana'dan 100 km karayolu ile Pozanti'ya buradan da yaklaşık 9 km'lik bir asfalt yol ile Beledimedik'e ulaşım sağlanmaktadır. Varda Köprüsüne ise Karaisalı'dan sonra 21 km'lik asfalt yol ile ulaşılabilir. Beledimedik'ten Varda Köprüsü'ne veya Kapıkaya Kanyonuna Araçla ulaşım sağlamak için vadinin etrafından dolanan karayolu veya otoyol kullanılabilir. Beledimedik'te bulunan TCDD Beledimedik İstasyonu haftanın her günü aktif olarak çalışmakta, Çukurova'yı İç Anadolu'ya bağlayan Toros ve Erciyes Ekspresleri bu istasyona uğrayarak alana alternatif bir ulaşım imkânı sunmaktadır. Özellikle bahar ve yaz aylarında çevre illerden çeşitli doğa sporları toplulukları ve tur şirketlerinin düzenlediği konaklamalı veya günübirlik turlar bulunmaktadır.

Destekleyici hizmetler ve Kolaylıklar: Yerel halkın konuksever kültürü ve güvenlik algısı gibi soyut kaynakların bir hayli güçlüdür. İlçede konaklama konusunda bir kapasite eksikliği bulunmaktadır. Beledimedik'te tren istasyonunun bulunması ve günlük iki sefer yapıyor olması diğer turizm bölgelerine kıyasla Pozanti'yı ön plana çıkan önemli bir kolaylıktır.

İmaj ve Kimlik: Bağdat Demiryolu Projesi'nin bir parçası olarak inşa edilen demiryolu mirası, stratejik konumu nedeniyle tarih boyunca birçok olaya tanıklık etmiştir. Bu tarihi değer ve son dönemde tren turizminin popülerliği de göz önüne alınarak bu bağlamda imaj ve kimlik çalışmaları yapılmaktadır. Pozanti Belediyesinin Beledimedik için hazırladığı slogan "Tünelin Ucundaki Işıktır." Ayrıca, Beledimedik'e ziyaretçileri bilgilendirmek için levhalar, tabelalar konulmuş ve birçok festival ve çadır kampı etkinlikleri düzenlenerek bölge için pozitif imaj oluşturulmuştur.

İnsan Kaynağı: İnsan Kaynağı olarak zayıf olduğu söylenebilir. Tekir yaylası yaz aylarında yüksek nüfuslara ulaşsa da bunlar dönemlik gelen yaylacılardır. Beledimedik'te de benzer şekilde

daimî yaşayan nüfus yok denecek kadar azdır. İlçede turizmin gelişmesiyle artacak olan turizm işgücü ihtiyacı ancak civar köy ve yerleşimlerden sağlanacaktır.

2.2. Pozantı Turistik Değer Haritası

Kültürel Değerler	Doğal Değerler	Extrem Sporlar
Hicaz tarihi demir yolu ve tarihi kalıntıları Belemedik Gülek Kalesi Akköprü / Şekerpınar Alman Mezarları	Pozantı Şeker Pınarı Çakıt Suyu Çayı	Çakıt Vadisi – Taşdurmaz Doğa Yürüyüşü Kaya Tırmanışı Slackline (İp Üstünde Yürüme) Dağ Bisikleti Motocross Offroad Fotoğrafçılık Kampçılık Dağcılık Yamaç Paraşütü
Yaylalar	Mesire Alanları	
Tekir Yaylası, Bürücek, Eski Konacık yaylaları Akça Tekir Karboğazı	Belemedik	

Gastronomi

Şekerpinarı, Sucuk, Köy Kahvaltısı, El Yapımı Yöresel Ürünler; Ekşi, Salça, Turşu

2.3. Pozantı Odak Noktaları

Öne çıkan turizm türleri	Kültür Turizmi, Doğa Turizmi, Ekstrem sporlar.
Diğer turizm türleri	Gastronomi Turizm, Yayla Turizmi, Kış Turizmi.
Cazibe merkezleri	Çakıt Vadisi/Taşdurmaz, Belededik Alman Kalıntıları, Tekir Yaylası, Karboğazı.
Bölgesel turizmin durumu	Yoğundur. Özellikle Tekir Yaylası sebebiyle Adana ve çevre illerde popüler bir destinasyondur. Belededik bölgesi mesire alanı olma özelliğiyle haftasonları için cazip bir merkezdir.
Ulusal turizmin durumu	Zayıftır. Ülke genelinde bilinirliği düşüktür. Ekstrem spor alanında Taşdurmaz bölgesi mevsimsel ve bazı ekstrem aktiviteler açısından belirli bir potansiyel kitleyi kendine çekmektedir.
Küresel turizmin durumu	Zayıftır. Belededik Alman kalıntıları ve Karaisalı'daki Varda Köprüsü'nün tarihsel bağlantıları nedeniyle zaman zaman ziyaret eden Rus ve Alman turistler ile Avrupa'dan münferit ekstrem sporcular ve özellikle bisikletçi, motocross meraklıları dışında yabancı turist ziyareti almamaktadır.
Ulaşım olanakları	Adana merkez ilçeye yaklaşık 100 km mesafede olup, karayoluyla rahatlıkla ulaşılabilir durumdadır. Belededik'e Demiryolu bağlantısı olması da bir avantajdır.
Konaklama olanakları	Yerel yönetimlerce belgelendirilen 3 adet tesis bulunmaktadır. Bu tesislerin yatak kapasitesi ise 74'tür.
Yemek seçenekleri	Bölge mutfağı zengin olsa da yemek yemek için restoran çok sınırlıdır. Belededik tarihi meydanda Pozantı Belediyesi tarafından işletilen bir restoran faaliyet göstermektedir. Bu restoran, gelen ziyaretçilere Belededik'te kahvaltı yapma ve yemek yeme imkânı sunmaktadır. Belededik bölgesi çevreden piknikçileri çekmektedir. Şekerpinarı ve Akköprü'de ise et ve süt ürünleri sunan yol üstü restoranlar mevcuttur.
Alışveriş seçenekleri	Zayıftır. Hediyeelik eşya satışı ya da bölgeye has üretilmiş hediyeelik eşya mevcut değildir.
Turizm hizmet kalitesi	Orta. Tesis sayısının azlığı nedeniyle bölgede hizmet kalitesi çok üst seviyede değildir.
Turizm işgücü	Tesis sayısı çok az olduğundan turizm işgücü de zayıftır. Tesis sayısı arttıkça hizmet kalitesinin de artması beklenmektedir.

Turizme kültürel yatkınlık	Orta. Halk dışarıya açık ve turizme olumlu yaklaşmaktadır. Mevcut durumda bölgeye gelen turiste son derece misafirperver bir yaklaşım vardır.
-----------------------------------	---

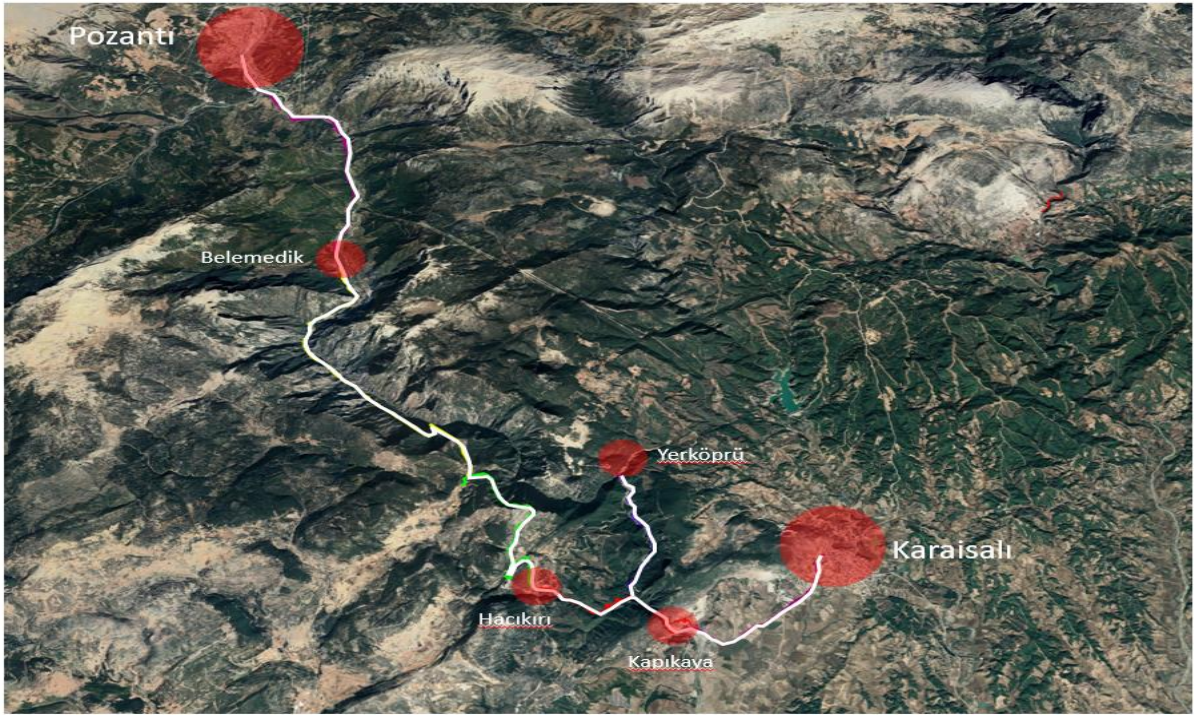
3. KARAİSALI- POZANTI TURİZM DESTİNASYONU

Yapılan çalışmalarda, Karaisalı ve Pozantı ilçelerini ayrı ayrı ele almaktansa bütünleşik bir destinasyon kurgusu çerçevesinde ana turizm rotaları, birincil odak noktaları ve ikincil odak noktaları olarak ele almanın daha uygun olacağına karar verilmiştir.

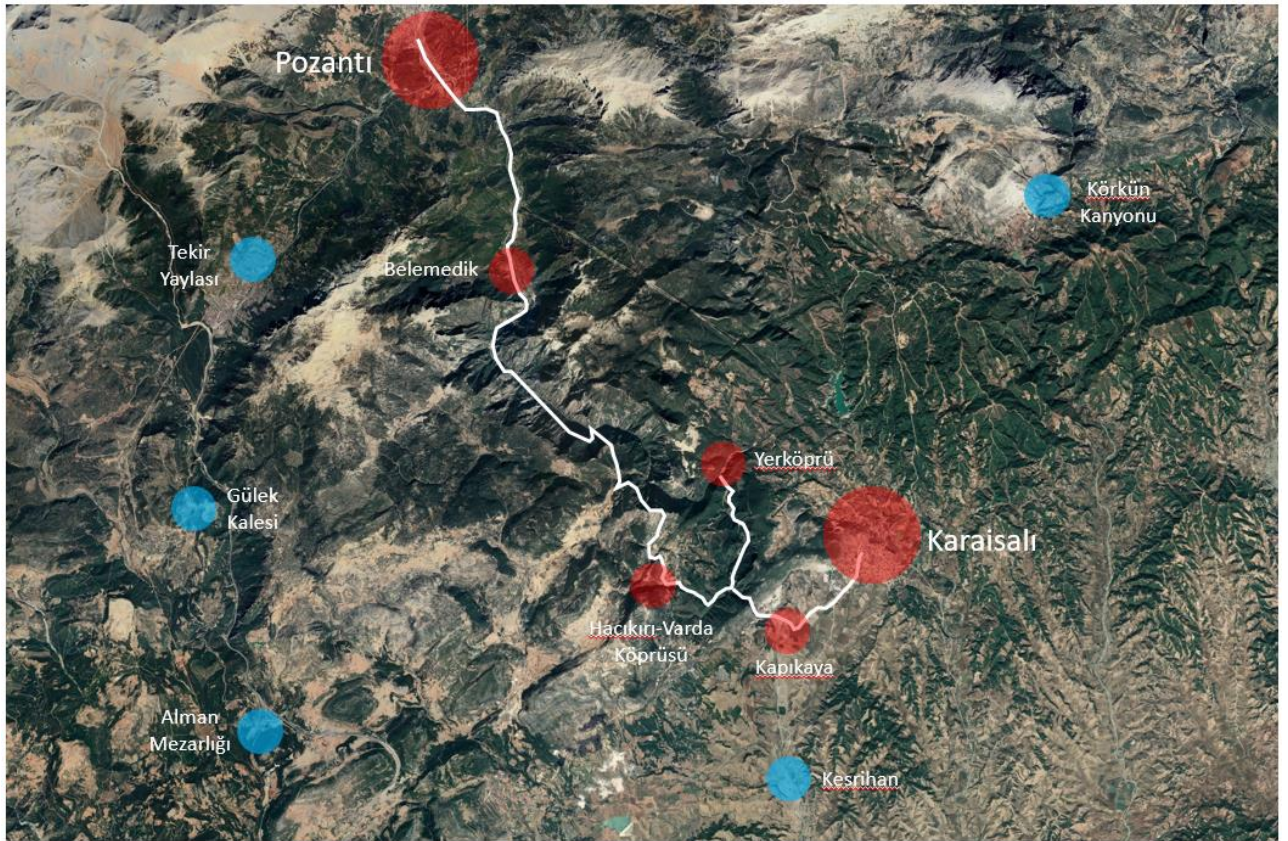
Bir rotayı birincil güzergahlar, ikincil güzergahlar, ana rota odakları ve destekleyici odaklar oluşturmaktadır. Birincil güzergâh bölge kimliğini en iyi temsil ettiği düşünülen ve seçilmiş öğelerin sıralandığı esas rotadır. Bir rota kurgusunda öncelikle bütün sistemin omurgası olarak işleyen bu ana güzergâh belirlenmelidir. İkincil güzergâhlar Özel temalar, zorluk dereceleri ve ilgi alanları göz önünde bulundurularak tanımlanan alternatif bağlantı hatları ve uzantılarıdır. Ana rota odakları başlangıç ve bitiş odaklarına ek olarak, birincil güzergâh üzerinde bulunan ve etaplarının belirlenmesini sağlayan yerleşim merkezleridir. Bir etabın başlangıcında ve ulaşılan varış noktasında, temel servis sağlama odaklarıdır; alışveriş, sağlık, konaklama, ulaşım gibi. Destekleyici odaklar Rota etapları üzerindeki duraklama noktalarıdır. Destekleyici odaklar yine konaklama, kamp alanı, gıda gibi temel servis ihtiyaçlarına cevap verecek yerleşimlerdir. Aynı zamanda yerel kalkınma potansiyelinin; geleneksel zanaatlar, eko-turizm, ekolojik tarım gibi alternatif üretim ve eğitim projeleriyle destekleneceği odaklar olarak da belirlenebilir. (ÇEKÜL Vakfı, 2015)

Karaisalı-Pozantı Destinasyonu için belirlenen Ana Rota; en güneyde Karaisalı ilçe merkezinden başlayarak Kapıkaya Kanyonu, Yerköprü, Hacıkırı, Belededik ve Pozantı ilçe merkezini kapsamaktadır.

Ana Rota

Ana rota üzerinde tespit edilen birincil odak noktaları; Belemelik, Hacıırı/Varda Köprüsü, Kapıkaya Kanyonu ve Yer köprü olarak belirlenmiştir. İkincil Odak noktaları ise; Kesri han, Korkün Kanyonu, Alman Mezarlığı ve Gülek Kalesi olarak belirlenmiştir.

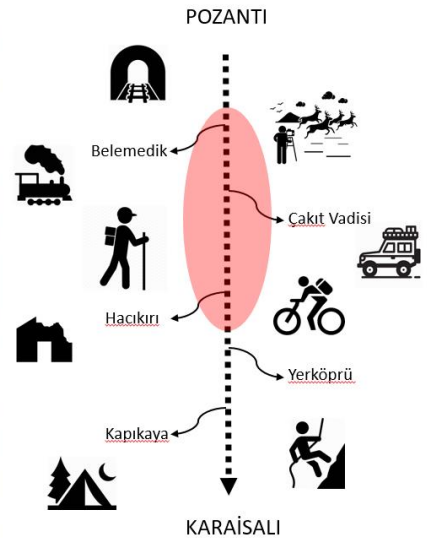
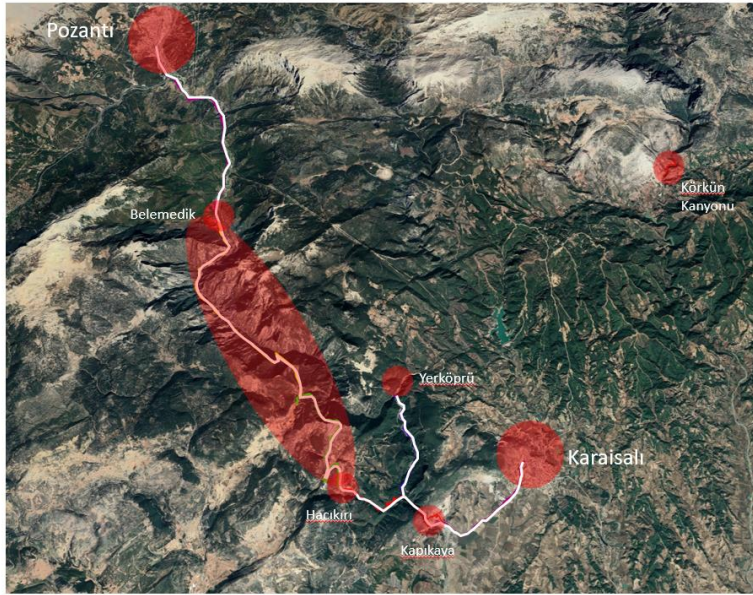
Ana Rota Odakları

İkincil Odaklar

Kapıkaya Kanyonu-Varda Köprüsü Parkuru

Parkur aktiviteleri: Doğa Yürüyüşü (Trekking): Kolay, orta ve zor derece parkurlarıyla amatör ve profesyonel doğa yürüyüşçülerine ve yürüyüş gruplarına hitap eden çeşitli rotalar bulunmaktadır. **Kaya Tırmanışı:** Profesyonel tırmanışçılar tarafından 'tırmanış bahçesi' olarak adlandırılan Çakıt Vadisi, farklı zorluk dereceleri ve konseptlerdeki tırmanış noktaları ile bu alanda ilgilenen ziyaretçiler için çekim noktasıdır. Burada; başta Karşıyaka, Kolonet, Zeytinlik, Mabet olmak üzere bölgesel ölçekte tanınan

tırmanış sektörleri bulunmaktadır. **Kampçılık:** Kanyonda kamp alanı olarak düzenlenmiş alanlarda kötü hava şartlarından korunmak için oluşturulan platfromlar ve pergoleler ile birlikte wc bulunmaktadır. **Doğa Fotoğrafçılığı:** Kanyonun sunduğu manzaralar, doğal peyzajı ve yer şekilleri doğa fotoğrafçıların buraya ilgisini çekmektedir.

Konaklama: Kanyon yakın çevresinde konaklamaya yönelik otel, pansiyon vb. bulunmazken kanyon içerisinde oluşturulan ahşap platformlar ve üst örtüler ile hava şartlarına karşı korunaklı kamp alanı olarak düzenlenen yerler bulunmaktadır.

Yeme-içme: Kanyonun girişinde özellikle yaz aylarında aktif bir şekilde işleyen küçük bir işletme bulunmaktadır. Burası aynı zamanda kanyon yürüyüşü öncesi temel ihtiyaçların (su, yara bandı vb.) satıldığı son noktadır. Parkurun Bahçecik Şelalesi'nin olduğu bölümde ise yürüyüşçüler için bir mola noktası olarak kullanılan, yalnızca yaz aylarında işletilen küçük bir çay-kahve evi bulunmaktadır. Kanyonun Varda Köprüsü ucunda ise daha nitelikli ahşap bir yeme-içme ünitesi ile bu üniteye ait seyir terası bulunmaktadır. Burada yöresel ürün satışı da yapılmaktadır.

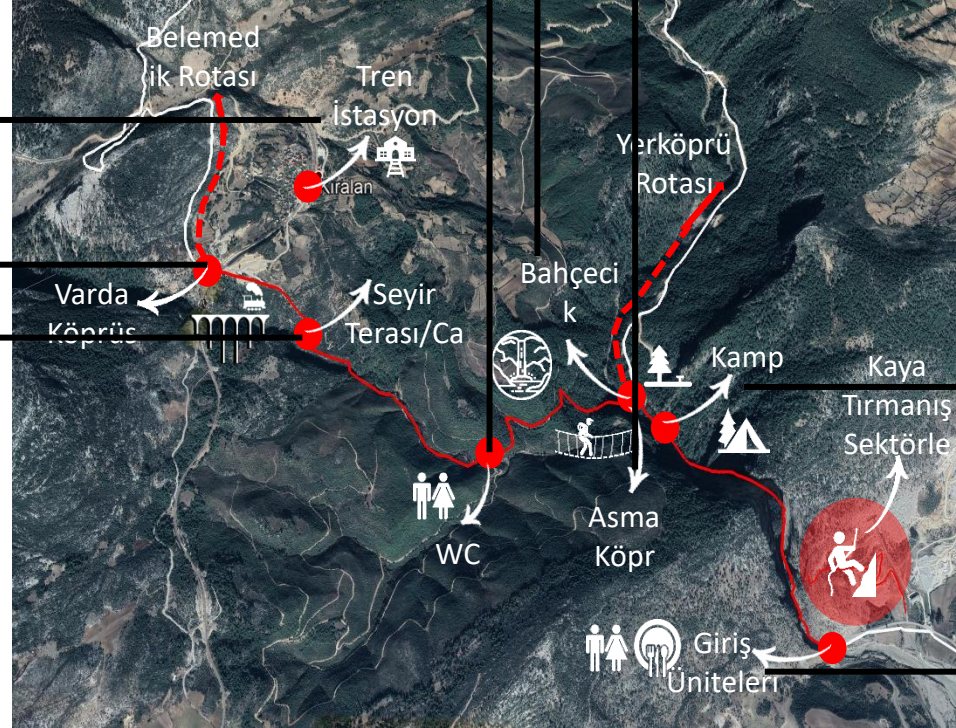
Servis Birimleri: Kanyonun Varda Köprüsü girişinde bir WC ve çeşme, kanyon içerisinde bahçecik şelalesine yakın bir noktada WC, Kapıkaya girişinde ise yine bir WC bulunmaktadır.

Ziyaretçi Bilgilendirme: Ziyaretçi Merkezi-Bilgi Noktası, Parkur Yönlendirme Levha ve İşaretlemeleri, Alanın Tarihi ile ilgili Bilgilendirme Üniteleri vs. gibi ziyaretçileri bilgilendirme ve yönlendirme eksiklikleri bulunmaktadır.

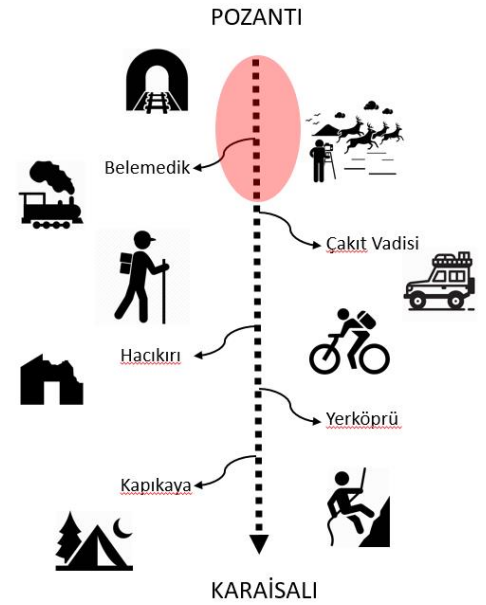
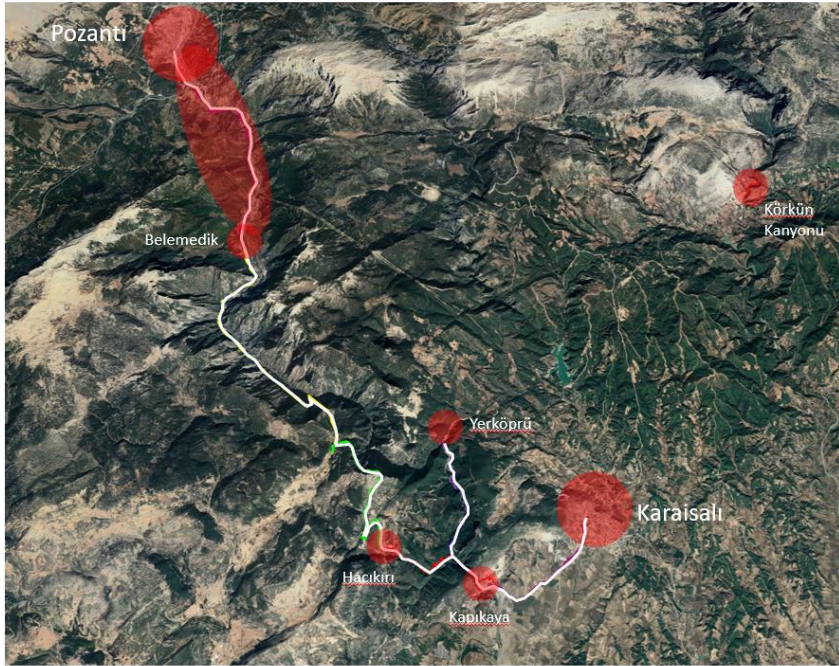
Kapıkaya Kanyonu-Varda Köprüsü

Kapıkaya Kanyonu-Varda Köprüsü

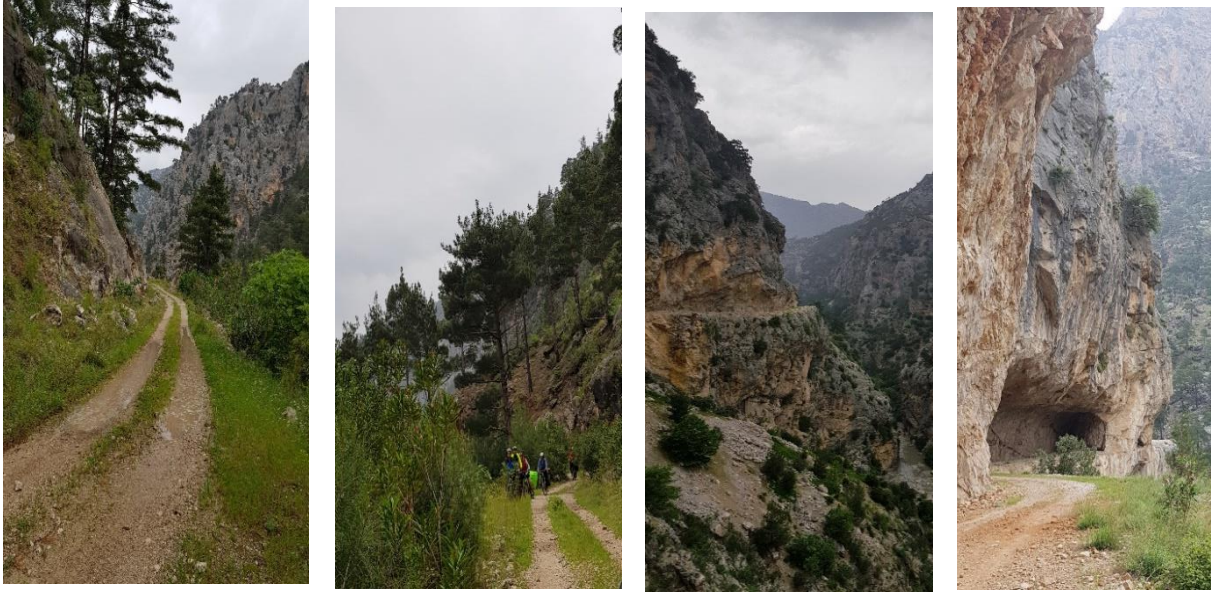
Hacıkirı-Belemedik Parkuru

Aktiviteler: Doğa Yürüyüşü (Trekking): Bu rota, doğa yürüyüşçülerinin kullandığı yolun demiryoluna paralel devam etmesinden dolayı bölgedeki doğa-tarih ilişkisini hissetmek ve deneyimlemek adına yürünebilecek en etkili parkurlardan bir tanesidir. Parkur boyunca çeşitli noktalarda karşılaşılan demiryolu inşası sırasında kullanılmış yapıların kalıntıları ve günümüzde hala aktif olarak kullanılan demiryoluna ait köprü, tünel vb. yapılar bulunmaktadır. **Kampçılık:** Yaklaşık 20km'lik olan bu parkuru yürüyenler genellikle buradaki uygun buldukları düz alanlarda kamp yapmayı tercih etmektedir. **Doğa Fotoğrafçılığı:** Alanın fotoğrafla olan ilişkisinin inşa edildiği ilk yıllara uzanması, fotoğraf makinesine ender rastlanılan o yıllarda dahi fotoğrafçıların alana karşı ilgisinin olmasından ötürü birçok arşivde Belemedik ile ilgili tarihi fotoğraflar bulunması oldukça heyecan vericidir. Geçmişten günümüze alanın fotoğrafçılıkla olan bu ilişkisi, her geçen gün alanın tanınması ile birlikte artmakta, özellikle sonbahar aylarında sıklıkla tercih edilen foto safari noktalarından olmaktadır. **Yaban Hayatı Gözlemciliği:** Yaban hayatı yönüyle hayli zengin olan bölgede başta yaban keçisi olmak üzere yaban domuzu ve yırtıcı kuşlar gözlemlenebilir. Özellikle sürüler halinde nehir kenarın su içmeye inen yaban keçileri alanda en sık gözlemlenen türlerdendir. Sahada bunların yanı sıra kurt, çakal, tilki, vaşak, kuyruk süren, porsuk, oklu kirpi, kokarca, yarası, kuzgun, güvercin, saksğan, kerkenez, çoban aldatan, ağaçkakan, arıkuşu, kaplumbağa gibi türler de barınmaktadır. **Off-Road, Motosiklet, Bisiklet Turları.**

Altyapı Olanakları: Buradaki parkurda kullanılan yol 1900'lerin başında demiryolu inşaatının servis yolu olarak açılan yoldur. Yolun belirli bölümlerini arazi araçları ile gitmek mümkünken bazı noktalardaki heyelan ve taş düşmelerinden dolayı yolun kapanmasından dolayı devam

edilememektedir. Özellikle yoğun yağışın olduğu bahar ve kış aylarında vadi içerisinde giden bu yol heyelan riskinden dolayı tehlike oluşturmaktadır.

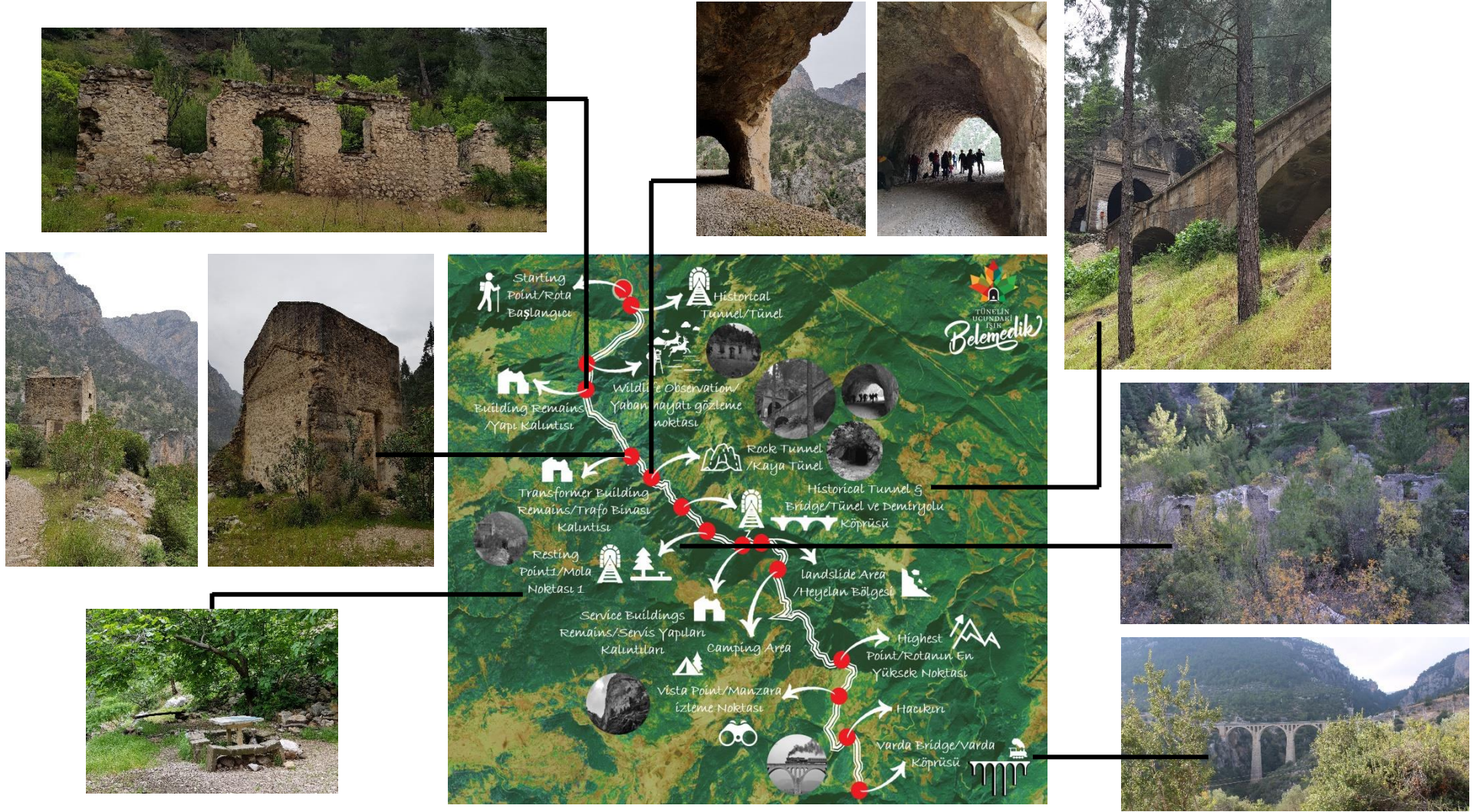
Konaklama: Vadi içerisinde kamp alanı olarak düzenlenmiş herhangi bir yer bulunmamaktadır. Buradaki heyelan ve taş düşme risklerine yönelik bir çalışma da yürütülmemektedir. Genellikle kamp için Beledik tercih edilmekle birlikte yürüyüşçüler parkurun uzunluğundan dolayı vadi içinde de kamp yapmaktadır. Burada kampçılara yönelik temel altyapı ve güvenlik çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

Yeme-içme: Vadi içerisinde herhangi bir yeme-içme ünitesi bulunmamaktadır. Ziyaretçiler yanlarında su ve yiyecek getirmektedir. Vadinin bir ucundaki Beledik'te diğer ucunda Hacıkırı'da yeme-içme birimleri bulunmaktadır.

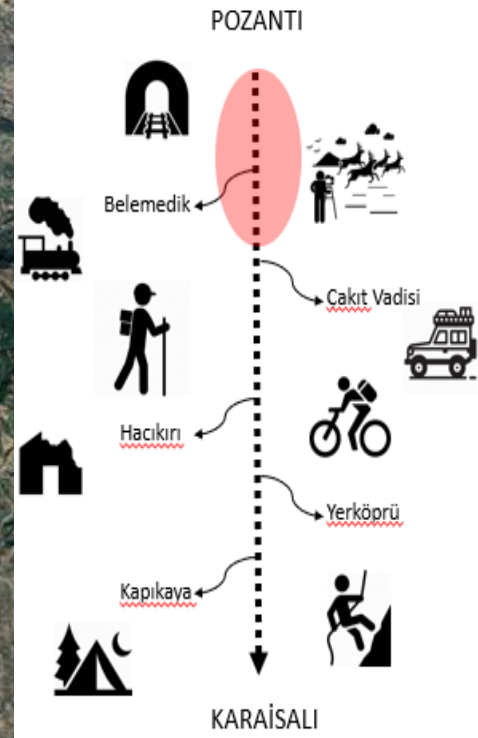
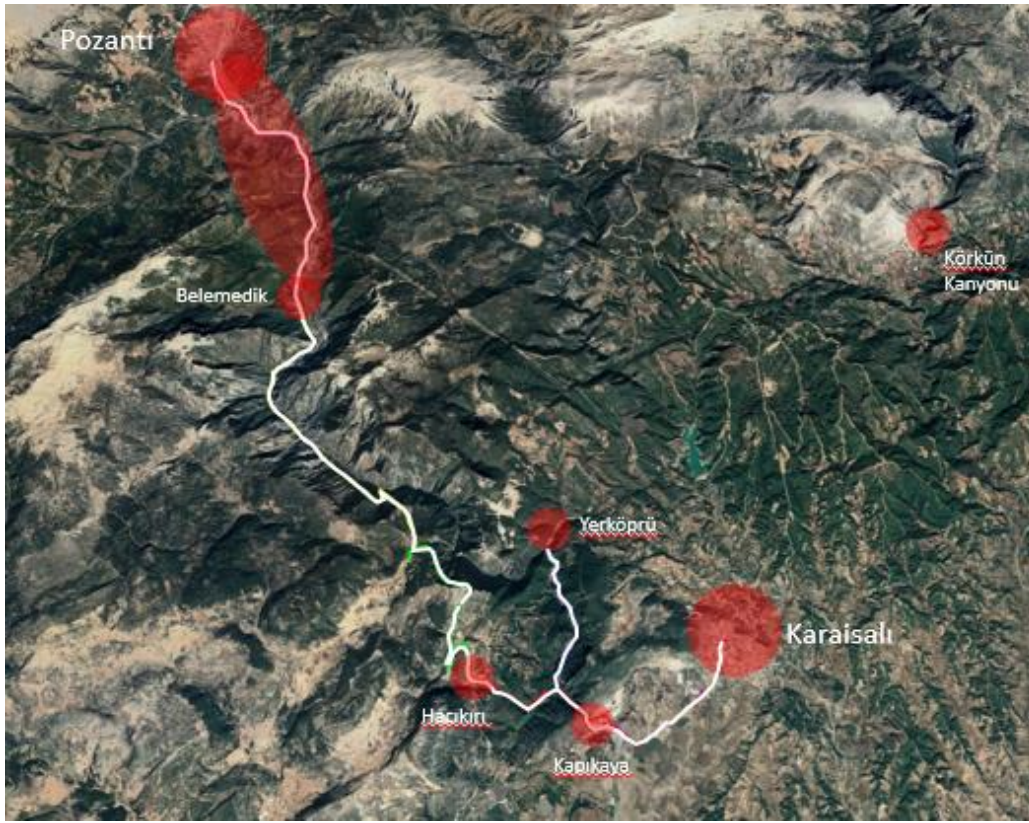
Servis Birimleri: Vadi içerisinde herhangi bir servis birimi (wc, konaklama vb.) bulunmamaktadır. Yalnızca bazı tünel çıkışlarında betondan oturma ünitelerinden oluşan mola noktaları bulunmaktadır.

Ziyaretçi Bilgilendirme: Ziyaretçi Merkezi-Bilgi Noktası veya Vadinin Beledik yönünden olan girişinde ziyaretçilerin yürüyüşe başlamadan önce yapmaları gereken hazırlıklar, parkur uzunlukları, parkur içerisinde bulunan servis birimleri vb. hakkında bilgilerin bulunduğu bir tabela bulunmaktadır. Parkur içerisinde yönlendirme-uyarı levhaları veya işaretlemeleri bulunmamaktadır. Ve Alanın Tarihi ile ilgili Bilgilendirme Üniteleri de bulunmamaktadır. Beledik'te alanın tarihini ve demiryolu yapımı serüvenini anlatan bilgilendirme levhaları bulunmakla birlikte vadi içerisindeki yapı kalıntılarının bulunduğu noktalarda herhangi bir bilgi levhası yoktur.

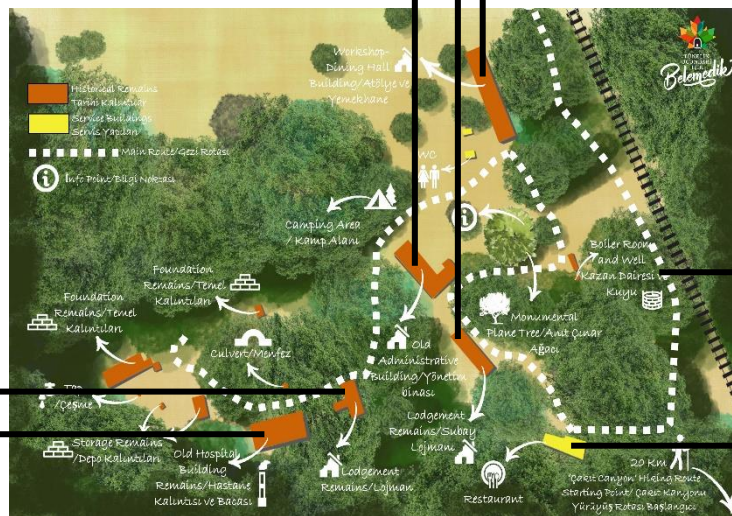
Hacıkirı-Belemedik Rotası (Çakıt Vadisi)

Belemedik-Pozantı

Pozantı-Belemedik

4. ÇALIŞTAY DEĞERLENDİRMESİ

Kalkınma Ajansları yeni dönemde Sonuç Odaklı Programlama yaklaşımını benimseyerek gerek faaliyetlerini, gerekse destek mekanizmalarını spesifik ve sınırlı sayıda alana odaklamaktadır. Bu yeni yaklaşım ile birlikte Ajans destek ve faaliyetlerinin görünürlüğünün artırılması ve odaklanılan alanlarda somut ve sürdürülebilir sonuçlar alınması hedeflenmektedir. Çukurova Kalkınma Ajansı olarak 2020 – 2023 yıllarını kapsayan 4 yıllık periyod için belirlenen 3 temel sonuç odaklı programdan biri de Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programıdır. Bu program dâhilinde; analiz ve araştırma çalışmalarından tanıtım faaliyetlerine, altyapı geliştirme programlarından insan kaynağını geliştirmeye yönelik eğitime kadar birçok farklı faaliyet ve destek programı öngörülmüştür.

Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı programının dayanağını ise geçmiş yıllarda tamamlanan “TR62 Bölgesi Destinasyon Yönetim Strateji Geliştirme Çalışması” oluşturmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı bölgenin öncelikli turizm türleri ve turistik cazibe merkezlerini tespit etmek, bu destinasyonlara yönelik hedef pazarları belirlemek, bölge turizmi için temel bir strateji çerçevesi ortaya koyarak proje önerileri geliştirmeye çalışmaktır. Mezkûr çalışmanın neticesinde, bölge genelindeki turizm olgusunun bütün bir halde değerlendirilmesinin yerine farklı özellikleri bulunan alt destinasyonlar dâhilinde incelenip geliştirilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

Yapılan çalışmanın sonucunda Adana ilinde 4 alt destinasyon belirlenmiş olup bunlardan biri de Karaisalı-Pozantı alt destinasyonudur. TR62 Bölgesi Destinasyon Yönetim Strateji Geliştirme Çalışmasının ortaya koymuş olduğu bulgulardan hareketle 2020 – 2023 yılları Sonuç Odaklı Programları (SOP) için bölgede öne çıkan alt destinasyonların geliştirilmesi, işbirliklerinin sağlanması, tanıtımlarının yapılması amacıyla birçok faaliyet ve destek türü tanımlanmıştır. Bu faaliyetlerden biri de her bir alt destinasyonda yerel paydaşların katılımıyla destinasyon çalışmasının bulgularını paylaşmak, alt destinasyon odağında ihtiyaçları tespit etmek, geliştirme potansiyeli olan proje önerilerini tartışmak ve alt destinasyon bazında işbirliği ve koordinasyon sağlamak amacıyla çalıştaylar düzenlenmesidir.

Bu amaçlar doğrultusunda, 5 Aralık 2019 tarihinde Ajansımız seminer salonunda Karaisalı-Pozantı Turizm Destinasyonu Çalıştayı düzenlenmiştir. çalışmaya, özellikle destinasyon özelinde fikir ve projeleri bulunan kurumlar, büyükşehir belediyesi, ilçelerin kaymakamlıkları ve belediye başkanlıkları ile turizm alanında faaliyetleri bulunan ve Ek-1'deki listede yer alan kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler, oda ve borsalar ile sivil toplum kuruluşlarından 25'e yakın paydaş katılım göstermiştir.

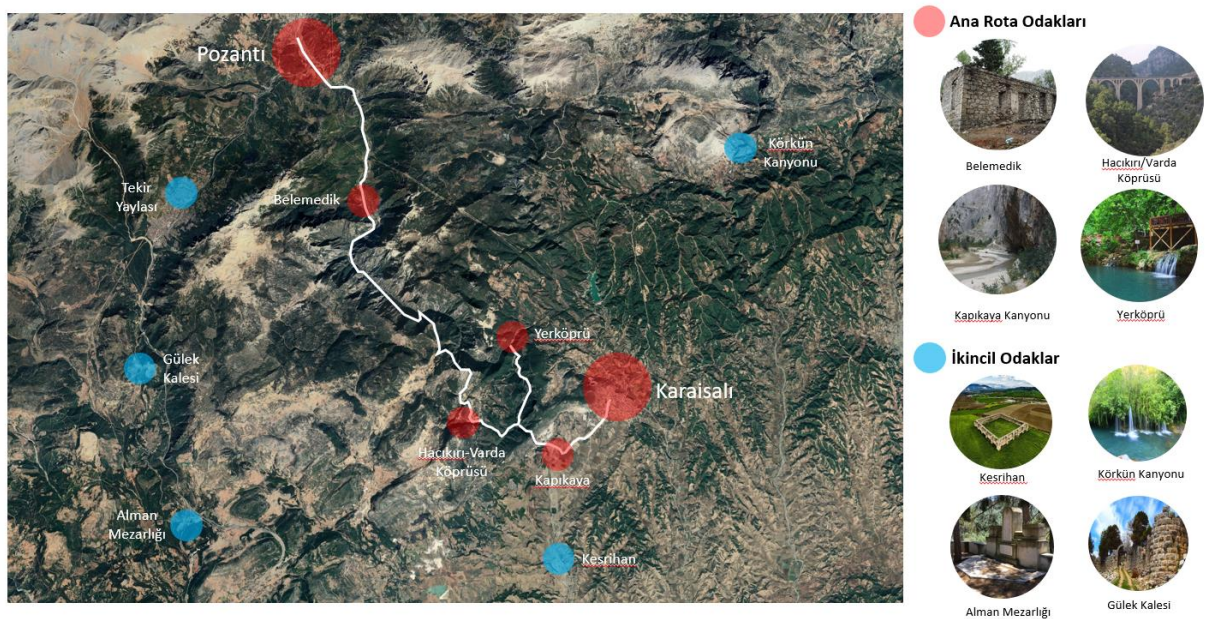
Çalıştay programı Input-Project Firması Genel Müdürü Johannes TRIEBNIK'in Vadi/Doğa/Macera Turizmi İyi Uygulama Örnekleri Sunumu ile başlamıştır. Johannes sunumunda; üç kıtada farklı ülkelerde özellikle dağ ve doğa turizmi odaklı çalışmalar yürüten firmanın temel amacının kanyonları, vadileri, dağları yılın 365 günü her yaş grubundan bireyin kullanabileceği alanlar haline getirmek olduğunu vurgulamıştır. Bu kapsamda, çalışılan her bölgeye özel oranın ruhuna ve kimliğine göre geliştirilen konsept master planlar hazırlanarak, bu konseptlerin doğa-teknik altyapı-tasarım üçlüsü ile birleştirilmesi ile verimli sonuçlar elde edildiği aktarılmıştır. Farklı ülkelerde deneyimlenen birçok proje sonucunda elde edilen verilerde şu başlıkların öne çıktığını vurguladı;

- Turizmde sonuçlardan çok deneyimlerin önemli olduğu,
- Doğada tasarlanan tüm alanlarda eğlencenin kullanıcıları tatmin ettiği ve ailece bir alanı ziyaret eden kişilerin hep birlikte eğlenebilecekleri deneyimler aradığı,
- Bu eğlence anlayışını geliştirmek adına doğa içerisinde tasarlanan projelerde Disneyland gibi bir stüdyo kurmanın değil o yerin özgününe saygı duyan ve oranın doğasının anlaşılabilir olarak tasarlandığı projeler geliştirmenin bunu yerel kültürle bağdaştırmanın önemli olduğu,
- Gerekli hareket alanlarının sağlanmasının ve burada sağlıklı aktiviteler sunulmasının üst düzey spor aktivitelerinden daha önemli olduğu

Özetle; basit, sade ve anlaşılır bir tasarım dilinde, yere özgü kültürler ve aktiviteler ile bütünleşen projeler geliştirmenin bunları sürdürülebilirlik esasları ile doğanın içinde her

zaman ve her durumda kullanıcılar için aktiviteler sunan sistemlerle entegre etmenin verimli sonuçlara götüreceği vurgulandı. Sonrasında, Input Project tarafından farklı ülkelerde gerçekleştirilen proje örnekleri detaylı bir şekilde anlatıldı.

Bu sunumun ardından Mimar Gökçe Türkoğlu tarafından Karaisalı-Pozantı Mevcut Durum Sunumu gerçekleştirildi. Genel bir harita üzerinden Pozantı-Karaisalı bölgesinde bulunan çekim noktalarına değinildikten sonra belirlenen rota üzerindeki birincil odaklardan ve bunlarla fiziksel olarak ilişkilendirilmeleri güç olduğundan dolayı ikincil odak olarak adlandırılan çekim noktalarının nereler olduğu aktarıldı.

Aktivite odaklarının yoğunlaştığı ana rota kurgusunun Kapıkaya Kanyonu- Yerköprü-Hacıkırı (Varda Köprüsü)-Belemelik aksı üzerinden değerlendirildiği belirtildi. Buranın mevcut ziyaretçi profilinin doğa sporları ilgi grupları ile alanları özellikle hafta sonu rekreasyon amaçlı kullanan günübirlik ziyaretçiler olduğu aktarıldı. Rota üzerinde doğal, kültürel, tarihi, yaşanmışlık(anı) değerlerinin birlikte bulunduğu, rotanın farklı noktalarında bu değerlerin farklı boyutlarıyla ya da birbirleriyle iç içe geçmiş halde hissedilebileceği belirtildi.

Sonrasında, destinasyonun mevcut durumu ulaşılabilirlik, aktiviteler, altyapı olanakları, tesis olanakları ve ziyaretçi bilgilendirme başlıkları altında detaylı şekilde ortaya konuldu.

Mevcut durum sunumunun akabinde Milli parklar Bölge Müdürlüğü, Karaisalı Belediyesi ve Pozantı Belediyesi bölge ile ilgili mevcut çalışmalarını ve planlamalarını paylaştı. Programın öğleden sonraki bölümünde

- Hedef turist kitlesi kimler olmalı? İlk aşamada hangi değerler, hangi turizm türleri ön plana çıkarılmalı?
- Ulaşım, Konaklama, Yeme-içme olanakları
- Altyapı eksiklikleri & ürün ve deneyim geliştirme çalışmaları
- Destinasyon marka oluşturma, tanıtım ve etkinlik planlama
- Eylem Planı ve İzleme konu başlıklarındaki görüşler ve proje önerileri alınmıştır.

Çalıştay, geliştirilecek projeler için olası fon kaynaklarının anlatıldığı fon kaynakları sunumunun ardından sona ermiştir.

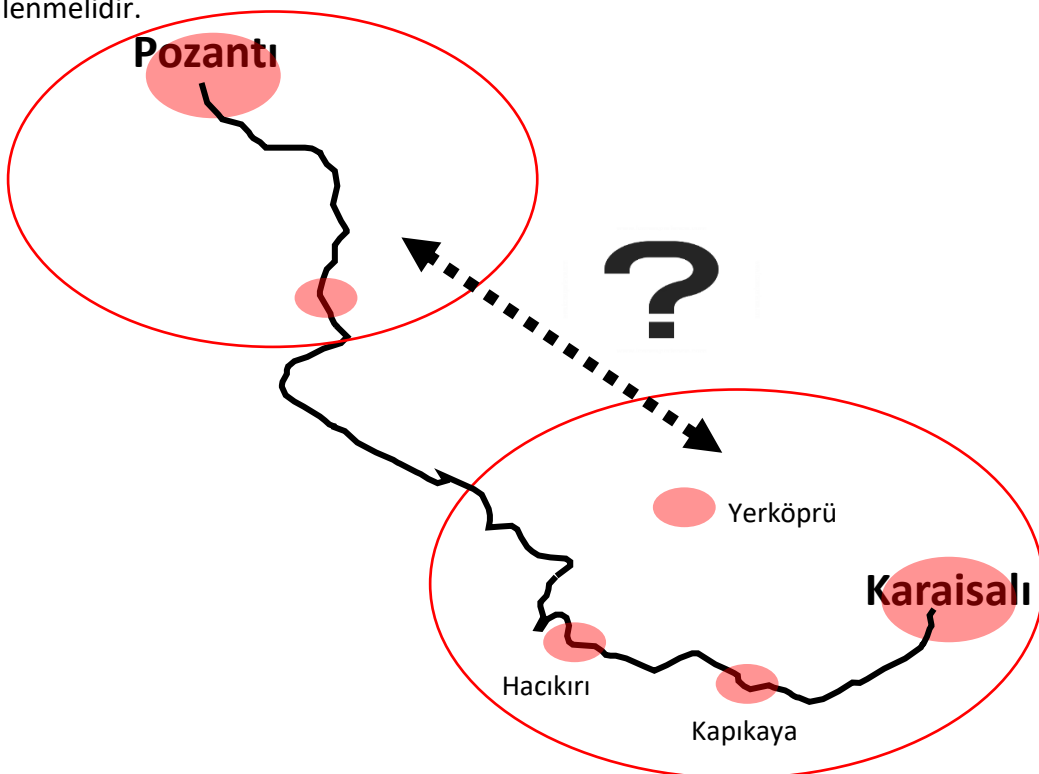
5. PROJE ÖNERİLERİ

Karaisalı-Pozantı turistik destinasyonu geçtiğimiz yıldan bu yana Ajansımız ile ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleştirilen saha araştırmaları, çalıştaylar ve çalışma grubu toplantıları neticesinde belirli bir olgunluğa erişmiştir. Destinasyonun turizm altyapısının geliştirilmesi için paydaşların görüş ve önerileri ile proje fikirleri alınmış ve Ajansımız önderliğinde bir araya getirilmiştir.

Yapılan çalışmalar ile Karaisalı-Pozantı Turistik Destinasyonu bir bütün olarak ulaşım, konaklama, yeme-içme gibi servis olanakları, altyapı ve ürün deneyim geliştirme, marka oluşturma, tanıtım ve etkinlik planlama başlıkları altında detaylı olarak analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda destinasyonun turizm altyapısının geliştirilerek bölgeye gelen turist sayısının artırılması, turizmden elde edilen gelirin artırılması ve yöre halkının turizm kurgusuna dâhil edilmesi için bir dizi proje önerisi ortaya çıkmıştır. Proje fikirleri kısa vadede orta vadede ve uzun vadede gerçekleştirilmesi planlanan projeler olarak kategorize edilmiş, proje uygulayıcısı ve proje ortakları belirlenmiştir.

5.1. Destinasyona Ulaşım Ve Destinasyon İçerisinde Ulaşımın Güçlendirilmesi

Karaisalı ve Pozantı ilçelerinin bütünleşik bir turizm destinasyonu olarak kurgulanmasının önündeki en büyük engel destinasyonlar arası ulaşımda sıkıntı yaşanmasıdır. Temelde aynı ana turizm kurgusunun parçaları olan bu iki önemli çekim noktasının coğrafi imkânlar ve altyapısal sorunlar nedeniyle birbirlerine sağlıklı bir ulaşım ağı ile bağlanamaması bölgeye gelen ziyaretçilerin çoğunun bu çekim noktalarından yalnızca birine yönelmelerine yol açmakta, Karaisalı-Pozantı destinasyonuna gelen ziyaretçiler, Hacıkırı'ndan Beledimedik'e geçebilmek için 60-70 km'lik bir yol kat etmeleri gerekmektedir. Bu yüzden, ziyaretçiler belirlenen destinasyonlardan yalnızca birine odaklanabilmektedir. Bu durum bölgesel turizm kurgusunun sürekliliği açısından sorunlar yaratmaktadır. Tarihsel süreçte incelendiğinde de birbirleri ile bağlantılı olan bu noktalar arasındaki fiziksel kopukluk ziyaretçilerin alandaki demiryolu mirasının izini takip ederek bu sürekliliği hissetmelerini sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

5.1.1. Hacıkırı-Belemedik arasındaki yol için gerekli güvenlik tedbirlerinin belirlenmesi

Proje Özeti: Hacıkırı-Belemedik arasındaki yol araç geçişi ve yayalar için tehlike arz etmektedir. Yolun iyileştirilmesi için öncelikle Tespit Çalışmalarının yapılması ve alınması gereken güvenlik önlemlerinin belirlenmesi ve gerekli güvelik önlemlerinin alınması gerekmektedir. Bu kapsamda; Hacıkırı-Belemedik arasındaki yolda yapılması gereken çalışmaların ve güvenlik tedbirlerinin belirlenmesi için Tespit Çalışmaları (etütler, saha çalışmaları) yapılması ve bu çalışmaların raporlanması gerekmektedir.

5.1.2. Hacıkırı-Belemedik arasındaki yolda heyelan riskinin önlenmesi ve gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması

Proje Özeti: Hacıkırı-Belemedik arasındaki yolda heyelan riskinin önlenmesi için gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması gerekmektedir. Bu tedbirler; heyelan riskini önleyici demir teller çekilmesi, gerekli noktalara korkuluk, basamak ve köprü konulması olarak sıralanmaktadır. Ayrıca, Belemedik-Hacıkırı arasında en az 1 tane yürüyüşçülerin acil durumlarda (heyelan, yoğun yağış, tipi vb.) konaklamalarını sağlayacak hafif strüktürlü konaklama ünitesi yapılması gerekmektedir.

5.1.3. Hacıkırı-Belemedik arasındaki yolun tekerlekli araçlar için iyileştirilmesi

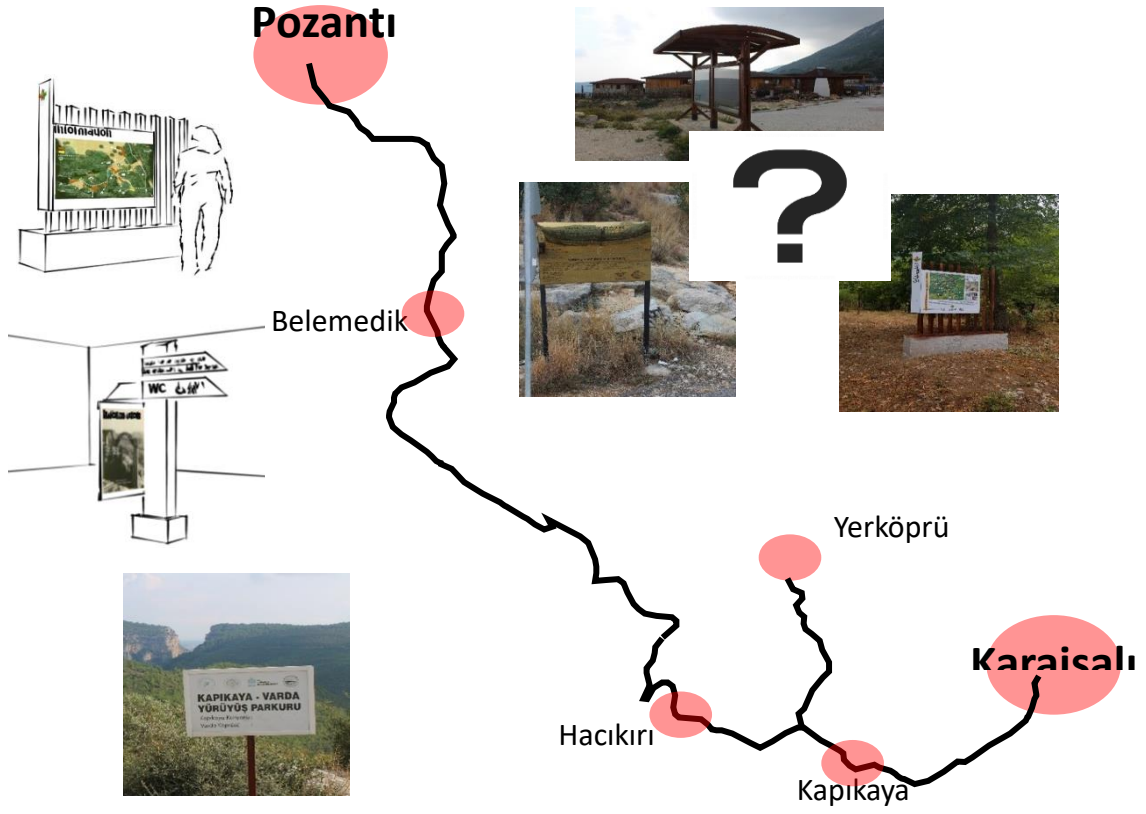
Proje Özeti: Belemedik-Hacıkırı arasındaki yaklaşık 20 km'lik parkurun araç geçişi için iyileştirilmesi, oluşturulan rota kurgusunun fiziksel sürekliliğini sağlamak adına önemli bir adım olacaktır.

5.1.4. Hacıkırı-Belemedik arasındaki yolun yürüyüşçüler için iyileştirilmesi

Proje Özeti: Doğa sporları ile ilgilenen gruplarca yürüyüş parkuru olarak kullanılan Belemedik-Hacıkırı arasındaki patikada Kapıkaya Kanyonu'nda olduğu gibi çeşitli altyapı ve güvenlik çalışmaları yapılacaktır.

5.1.5. Destinasyon İçerisindeki Yönlendirme ve Bilgilendirme Eksikliklerinin Giderilmesi ve parkur iyileştirmelerinin yapılması

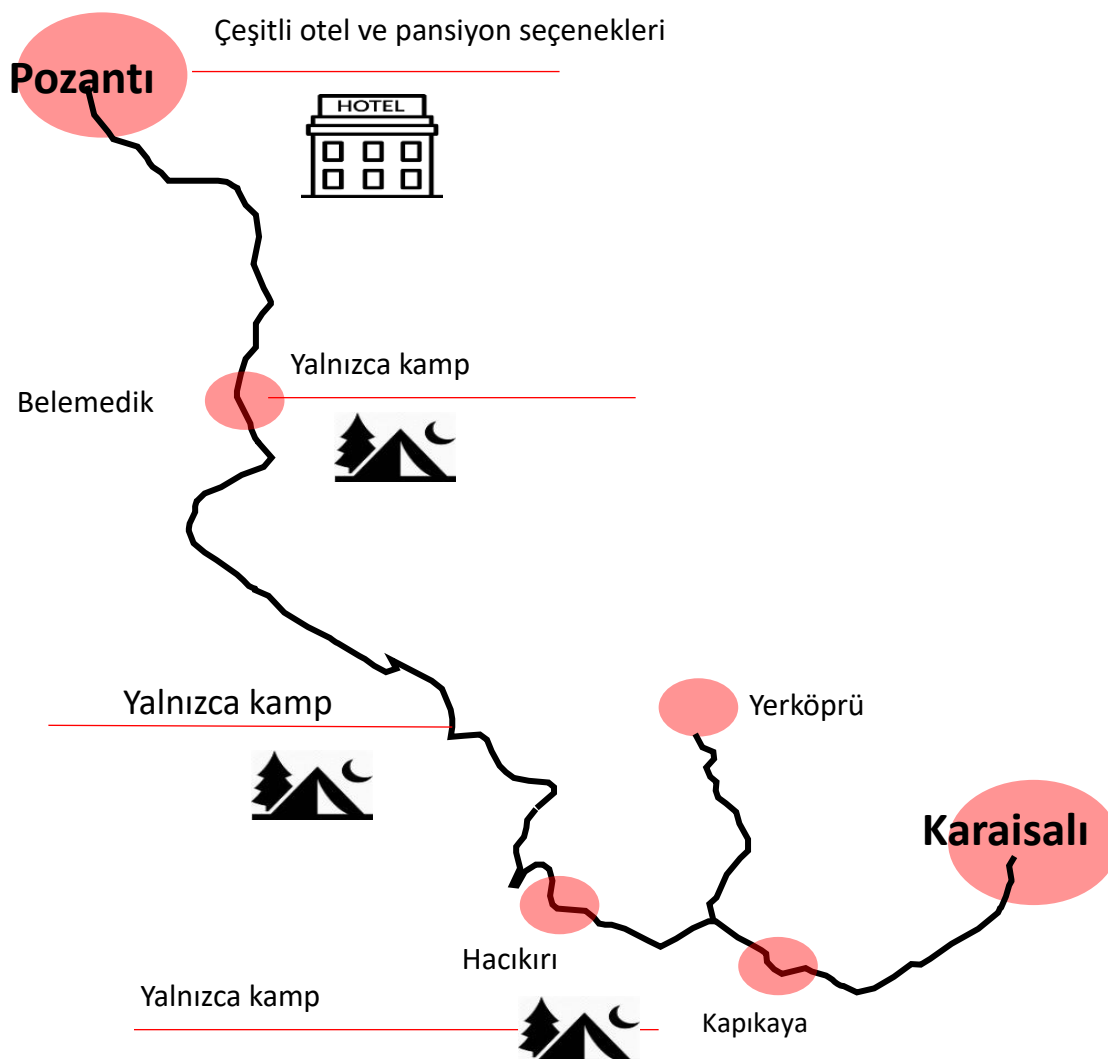
Proje Özeti: Hacıkırı-Belemedik arasındaki parkurun profesyonel haritaları hazırlanacak-arazi profili çıkarılacaktır. Parkurlarının detaylı anlatımları ve açıklamaları yapılarak alanlara yerleştirilecektir. Orta- zor parkur kavramları ve açıklamaları çeşitli görseller, çizimler, haritalar, arazi profilleri gibi veriler kullanılarak aktarılacaktır. Varda Köprüsü'ne ve Belemedik'e alanın tarihini ve demiryolu yapımı serüvenini anlatan bilgilendirme levhaları konulacaktır. Grande Randonnée İşaretleme Sistemi oluşturulacaktır. Parkur bilgilerinin detaylı, anlaşılır ve güncel bir şekilde hem wikiloc gibi yürüyüşçüler tarafından sıklıkla kullanılan uluslararası platformlarda hem de oluşturulan web sitesinde çok dilli paylaşımı yapılacaktır.

5.1.6. Destinasyonlar arası ulaşımında kullanılmak üzere çeşitli ulaşım araçlarının kiralanabileceği istasyonlar kurulması.

Proje Özeti: Destinasyonlar arası ulaşımında kullanılmak üzere çeşitli ulaşım araçlarının kiralanabileceği istasyonlar kurulması planlanmaktadır. Destinasyon bütünlüğünün sağlanmasına ve destinasyon içerisinde farklı bir deneyim geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülen proje kapsamında Karaisalı Merkez, Hacıkırı, Belemelik, Pozantı istasyonları olmak üzere 4 adet istasyon kurulacaktır. İstasyonlarda gelen ziyaretçilere kiralanmak üzere dağ bisikleti, ATV, motocross, at, midilli vb. araç ve ekipmanlar bulunacaktır. Oluşturulacak akıllı sistemler ile Karaisalı ve Pozantı belediyeleri arasında koordinasyon kurulacaktır.

5.2.1. Belemelik 'teki Tarihi Yapının Konaklama Birimi olarak İşlevlendirilmesi

Proje Özeti: Belemelik 'teki Almanlardan kalan tarihi yapıların restore edilerek butik otel olarak yeniden işlevlendirilmesi planlanmaktadır. 240 metrekare kapalı alana sahip tarihi yapının restorasyon projeleri ile butik otel olarak işlevlendirilmesi sağlanarak rota içerisinde nitelikli konaklama imkânı sunulacaktır.

5.2.2. Ev pansiyonculuğunun geliştirilmesi

Proje Özeti: Yöre halkının turizme katılımı sağlanarak destinasyon içerisinde ev pansiyonculuğunun yaygınlaştırılması, geliştirilmesi ile hem konaklama problemi çözülmüş olacak hem yöre halkının turizmden gelir elde etmesi sağlanacak hem de turistler için farklı bir deneyim oluşturulacaktır.

Mevcut yapıların iç mekân kriterlerinin artırılarak butik-otel /Ev pansiyonculuğuna uygun hale gelmesi

Evlerin bahçelerinde küçük bahçelerin oluşturulması veya yakınlardaki tarlaların kullanılarak ziyaretçilerin toprakla iç içe deneyimler yaşamalarının sağlanması

Mutfakların ortak mutfak kullanımı şeklinde düzenlenerek gelen misafirlerle birlikte Adana Geleneksel mutfağına ait yemeklerin yapımı.

5.2.3. Karavan/Çadır Kamp Alanı kurulması

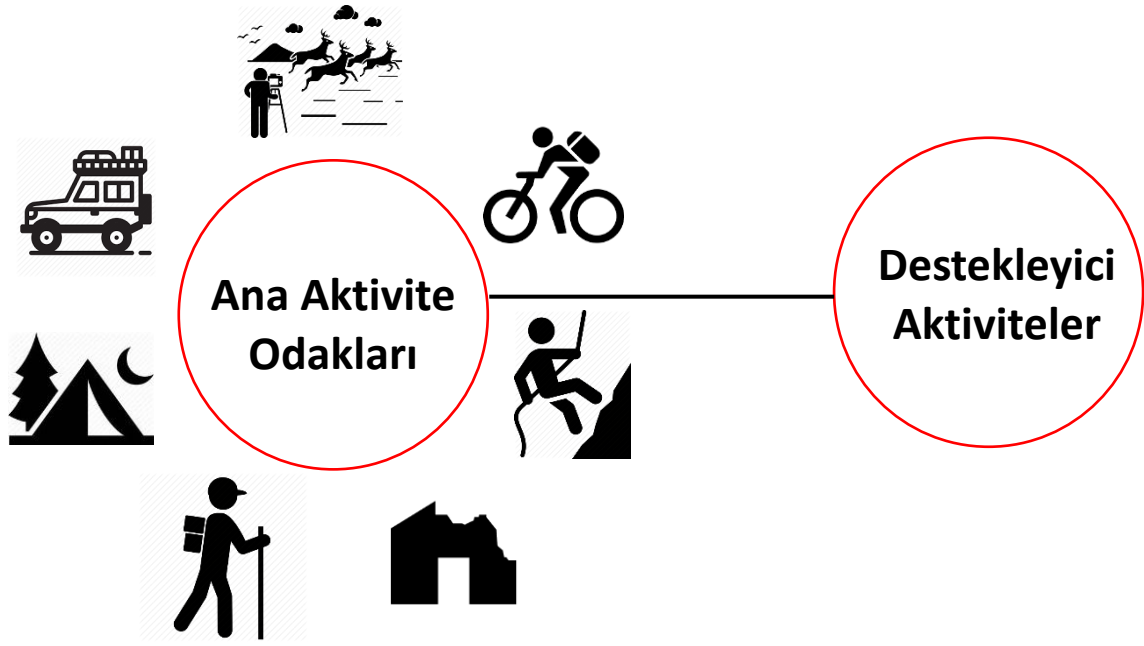
Proje Özeti: Alternatif turizmde konaklama seçeneklerinin geliştirilmesi ve hedef kitle olarak belirlenen doğasever turistlere yönelik altyapıların geliştirilmesi adına mevcut durumda da kamp alanı olarak kullanılan alanın iyileştirilmesi ve ayrıca belirlenmiş olan 4 ayrı kamp alanının oluşturulması planlanmaktadır. Hazırlanacak olan kamp alanı projeleri aşağıdaki unsurları içerecektir;

- WC, duş, çeşme gibi servis birimleri
- Dört mevsim kamp yapılması için çadırların kurulacağı ahşap platformlar
- Kamp alanının etkin sosyal kullanımı için doğal peyzaj ile uyumlu toplanma alanı ve kontrollü ateş yakma yeri
- Pişirme üniteleri, açık alan tefrişleri (pergole, üst örtü, ahşap oturma elemanları vb.)
- Kamp alanın çevrelenmesini sağlayacak doğa ile uyumlu çitler
- Sert zemin düzenlemeleri

5.3. Ürün ve Deneyim Geliştirme

Karaisalı-Pozantı alt destinasyonu doğasever ziyaretçiler tarafından mevcut durumda ziyaret edilen bir destinasyon konumundadır. Doğasever turist profili doğayı mümkün olduğunca az müdahale edilmiş saf ve bakir bir şekilde deneyimlemek istemektedir ve Karaisalı-Pozantı alt destinasyonu da ziyaretçilere oldukça saf ve mücevher niteliğinde bir doğaya sunmaktadır. Öte yandan, doğada zaman geçirmeyi seven ziyaretçilerin alanlarda farklı deneyimleri yaşamaya ihtiyaçları vardır. Doğa turizmi yalnızca yürüyüş, tırmanış, bisiklet sürmeden ibaret değildir. Bunlar Türkiye'nin herhangi bir noktasında yapılabilecek aktivitelerdir. Dolayısıyla ziyaretçiler için bu destinasyonu farklılaştıran aktivitelerin, deneyimlerin oluşturulması ve ziyaretçilere sunulması oldukça önemlidir.

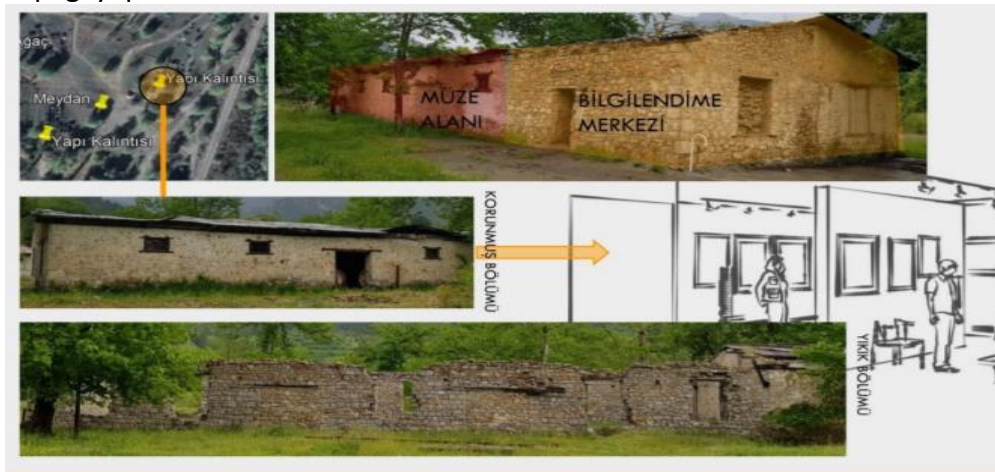

5.3.1. Ziyaretçi Bilgilendirme Merkezi Oluşturulması

Proje Özeti: Belediyek teki tarihi yapının Ziyaretçi Bilgilendirme Merkezi olarak yeniden işlevlendirilmesi planlanmaktadır. Proje kapsamında restore edilerek ziyaretçi merkezi olarak kullanılması hedeflenen yapının çok fonksiyonlu bir mimari programa sahip olması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda ziyaretçi merkezinin bir bölümü Kilikya Demiryolu Mirası Kültür Rotası ile ilgili yerel bellekte yer edinmiş; arşiv belgelerinin, eski fotoğrafların sergilendiği, önemli yapılar ile ilgili bilgilerin verildiği, alanın hikâyesinin anlatıldığı bir "rota hafızası müzesi" temasında kurgulanacaktır.

695 metrekare oturma alanına sahip yapının 300 metrekarelik alanında kurulacak olan bu "rota hafızası müzesi" kapsamında Bağdat Demiryolu Projesinin anlatıldığı bir sinevizyon odası ve zaman zaman burada yerel araştırmacılar ile birlikte bölgenin tarihi konularının tartışılacağı bir toplantı salonu tasarlanacaktır.

Yapının 100 metrekarelik bölümü turizm bilgilendirme noktası işlevinde; civarındaki yürüyüş rotalarına dair harita ve broşürlerin bulunup bilgilerin alınabileceği, hediyelik eşyaların satışlarının yapılabilceği şekilde kullanılacaktır. Bu bölümde Belediyek 'te her sene düzenlenen Sonbahar ve Fotoğraf Festivali kapsamında seçilen fotoğrafların uzun süreli sergileri de yapılabilcek bunun yanı sıra farklı konulardaki geçici sergilere ev sahipliği yapabilecektir.

5.3.2. Tematik Tren Oluşturulması Projesi

Proje Özeti: Demiryoluna özgü, çevre illerden ulaşım sağlanabilecek panoramik vagonların olduğu, içerisinde demiryolu hikayesinin anlatıldığı bilgilendirmelerin olduğu ve rota üzerindeki önemli çekim noktalarında belirli sürelerle molalar vererek ilerleyen tematik bir tren yolculuğu deneyimi geliştirilecektir. Trende seyahat eden yolcuların bu yapılar ve alanlardan geçerken bu alanın tarihi ve hikayeleriyle ilgili bilgiler edinmelerinin sağlanacaktır.

Bernina Expresi Demiryolu

Dođu Expresi

5.3.3. Cam Seyir Terası Projesi

Proje Özeti: Karaisalı Belediyesi tarafından Ajanstan Fizibilite Desteđi alan proje kapsamında Kapıkaya Kanyonunda 270 metre uzunluğunda bir Cam Köprü yapılması planlanmaktadır. Ayrıca proje kapsamında; Kafe, Restoran-Teras, Yöresel Satış ofisi, Karşılama Merkezi, Çocuk Oyun Odası, Revir, Büfe, Mescit, WC, Peyzaj çalışmaları ve otopark yapılması planlanmaktadır.

5.3.4. Doğa/Ekoloji Okulu Projesi

Proje Özeti: Orman ve çevre okulunda ilkokul ve ortaokul öğrencilerine yönelik böcek atölyesi, kuş atölyesi, ağaç atölyesi vs. gibi çeşitli atölyeler yer alacaktır. Tarsus'taki orman okulu örneği model olarak alınabilir.

5.3.5. Doğa ve Macera Sporları Merkezi Yapılması Projesi

Proje Özeti: Karaisalı Kapıkaya Kanyonu civarında kurulacak olan Doğa ve Macera Sporları Merkezinde, ziyaretçilerin hem dağcılık faaliyetleri hakkında bilgiler ve eğitimler alabilecekleri bir didaktik merkez hem de bu eğitimleri uygulamaya geçirebilecekleri farklı zorluk seviyelerinden ve aşamalardan oluşan alanlar bulunacaktır.

5.3.6. Macera Parkı Projesinin Kapsamının Genişletilmesi Projesi

Proje Özeti: Ajans Mali Destek Programı kapsamında uygulanan proje, 1 adet Çocuk Oyun Sahası, 1 adet Macera Parkı içermektedir. Proje tamamlanmış durumdadır ancak proje yeni faaliyetler eklenerek ve iyileştirmeler yapılarak kapsamı genişletilebilir. Yolun iyileştirilmesi, çevre düzenlenmesi yapılması, zipline eklenmesi gibi ilave faaliyetlerin eklenerek proje kapsamının genişletilmesi değerlendirilmiştir.

5.3.7. Turizme Yönelik Aktivitelerin Çeşitlendirilmesi

Proje Özeti: Destinasyona içerisinde Zipline, Dağ Kızağı, Yamaç Paraşütü, Sky Glider, Giant Swing, Rope Runner, Mountain Karts (Dağ Arabaları), Rollbob, Stingray, Oryantring, Atlı Doğa Gezileri, Yaban Hayatı Gözlem gibi çeşitli aktivitelerin yapılabilmesine olanak sağlanması planlanmaktadır.

Stingray: çadırlarla (yüksek iki nokta arasına, uçurumun üzerine ip gerilerek, çadırın bir duvara yaslanmış şekilde altı boş olarak havada asılı durması şeklinde kurulan çadırlar) ekstrem kampçılık

Dağ Kızağı: Raylı sistem üzerinde hareket eden vagonlu eğlence sistemidir.

Giant Swing: Bu uygulamada insanlar kanyonun içerisine doğru yüksek bir noktanın kenarından sallanarak manzaraya hâkim bir deneyim yaşayabilirler.

Mountain Karts: Yalnızca havada değil ziyaretçilerin doğayı ve yer şekillerini zeminde de hareket ederek deneyimleyebilecekleri yöntemler mevcut. Bunlardan birisi dağ arabaları.

Zipline: Elle tutunularak eğimli bir ip üzerinde makara düzeneğiyle, istasyonlar arasında bir vadiden kayarak geçme.

Sky Glider: çadırlarla (yüksek iki nokta arasına, uçurumun üzerine ip gerilerek, çadırın bir duvara yaslanmış şekilde altı boş olarak havada asılı durması şeklinde kurulan çadırlar) ekstrem kampçılık

Rope Runner: Bir çeşit Zipline.

Rollbob: Farklı bir tarzda alpine coaster (eğimli arazilere kurulan raylar üzerinde hareket imkanı sağlayan vagonlardan oluşan sistem).

Oryantring: Harita yardımı ile yön bulmayı içeren, zamana karşı yapılan bir spor. Farklı arazi koşullarında yapılabilir de, genellikle ormanlık arazide yapılması tercih edilmektedir. Çoğu ülkede federasyonlar halinde örgütlenmiştir ve belirli kurallar çerçevesinde gerçekleştirilir.

Çakıt'ta Yamaç Paraşütü

Yaban Hayatı Gözlemi

Atlı Doğa Gezileri

5.4. Yöre Halkının Turizm Kurgusuna Katılımının Sağlanması

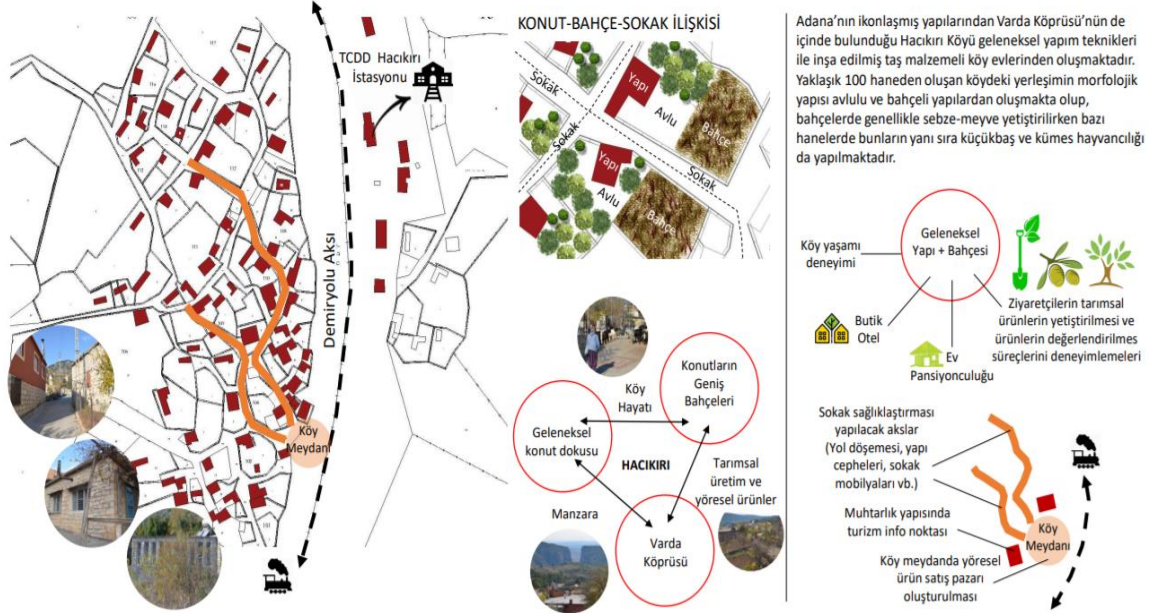
Turizm destinasyonlarında uygulanacak sürdürülebilir turizmin sürdürülebilir kırsal kalkınma ile birlikte kurgulanması gerekmektedir. Özellikle köylünün ve kırsalda yaşayan kişilerin bölgesel turizmi sahiplenmesi, yapılacak olan çalışmalara etkin bir şekilde katılım sağlaması ve bunlardan kazanç sağlaması sürdürülebilirliğin sağlanması için önemli hususlardır.

5.4.1. Hacıkırı Eko-turizm Köyü Projesi

Proje Özeti: Proje kapsamında; Ziyaretçiler köyde ağırlanarak köy hayatı ve yerel kültürü deneyimlemeleri sağlanacaktır. Ev pansiyonculuğu için yapı şartlarının iyileştirilmesi, yol, meydan iyileştirilmesi, vs. gibi altyapıyı iyileştirmeye yönelik düzenlemeler yapılacaktır. Köyün mimarisi analiz edilecek, envanter çalışması yapılacaktır. Uygulamalı tarım ve yöresel ürün üretimine yönelik atölyeler ve üretici pazarları oluşturulacaktır. Köylülere ev pansiyonculuğu, sürdürülebilir tarım, organik

tarım, vb. eğitimler verilecektir. Ev Pansiyonculuğu/Butik Otel/ Yöresel Deneyim Tanıtım ve Pazarlaması yapılacaktır. Kooperatifleşme çalışmaları yürütülecektir. Online satış platformu oluşturulacak, Web sitesi hazırlanacaktır.

Hacıkirı Turizm Köyü Önerisi (Agroturizm ve Yerel Deneyimler)

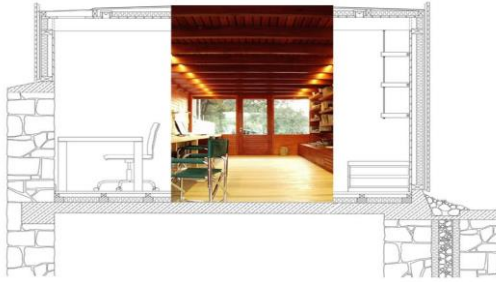
5.4.2. Bölgenin yöresel ürünlerinin listelemesi, tanıtım ve pazarlanmasının yapılması

Proje Özeti: Burada ön plana çıkan tarım ürünleri (yöresel ürünler) listelenerek bunların hem ham halde hem de katma değere dönüştürülmüş ürünler halinde tanıtımı ve pazarlanması yapılacaktır. Ayrıca, yöreye özgü ürünlerin satılabildiği satış alanları oluşturulacaktır.

5.4.3. İmece Kültürünün Korunması ve Tanıtımı için Köy Odası Oluşturulması

Proje Özeti: Köylülere yönelik verilecek olan eğitimlerin (permakültür, ev pansiyonculuğu, temel yabancı dil eğitimi) sağlanabileceği, ortak toplanma mekanı ve satış ünitesi olarak kullanılabilecek, büyük bir mutfak ile yemek atölyelerinin düzenlenebileceği köylülere ait ortak bir mekan oluşturulması planlanmıştır. Bu mekânın inşası da yine yerel malzemelerin kullanımı ve köylülerin/çocukların katılımı ile imece usulü gerçekleştirilebilir.

5.5. Yeme-içme, Servis Olanaklarının Geliştirilmesi

Mevcut durumda, Vadi içerisinde herhangi bir yeme-içme ünitesi bulunmamaktadır. Ziyaretçiler yanlarında su ve yiyecek getirmektedir. Ayrıca, herhangi bir servis birimi (wc, konaklama vb.) de bulunmamaktadır. Yalnızca bazı tünel çıkışlarında betondan oturma ünitelerinden oluşan mola noktaları bulunmaktadır. Bu kapsamdaki eksikliklerin giderilmesine yönelik projelerin hayata geçirilmesi gerekmektedir.

5.5.1. Yeme-İçme Alanları Oluşturulması

Proje Özeti: Bölgeye özel sektör yatırımlarının çekilmeli ve tanıtım çalışmaları yapılmalıdır.

5.5.2. Servis Olanaklarının Geliştirilmesi

Proje Özeti: Ziyaretçilerin Vadi içerisinde yürüyüş yaparken ihtiyaç duyacağı wc, çeşme, satış birimleri vb. olanaklarının Vadi içerisinde belirli noktalara konumlandırılması sağlanacaktır.

5.6. Destinasyon İmajı & Kimlik Oluşturulması

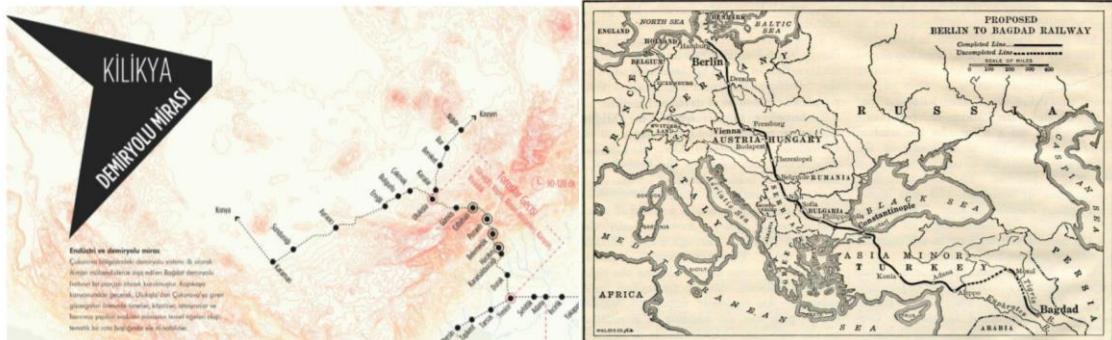
Bir turizm destinasyonuna ziyaretçi çekebilmek için benzersiz bir karakter ya da imaj çok önemlidir. İyi çekiciliklere ve olanaklar sahip olmak, potansiyel ziyaretçiler bunun farkında olmadığı sürece yeterli değildir. Pazarlama, markalaşma, turizm medyası ve internet üzerinden pazarlama gibi araçlar destinasyonun imajını tanıtmak için kullanılabilir. Destinasyonun özgünlüğü, manzaraları, çevre kalitesi, güvenlik, hizmet kalitesi ve insanların sıcakkanlılığı imajı oluşturur.

5.6.1. Destinasyon İmajı & Kimlik Oluşturulması

Rotaya ziyaretçilerin merak uyandırmasını sağlayacak etkili bir isim verilmesi (Bağdat Demiryolunun İzinde, Kilikya'nın Demiryolu Mirası vb.) ve bu ismi destekleyecek tarihin anlatımı, hikayeleştirilmesi, mekanların canlandırılması gerekmektedir.

5.6.2. Tren ve demiryolunun UNESCO Dünya Miras Listesi'ne eklenmesi

Proje Özeti: Bağdat Demiryolu Projesi'nin bir parçası olarak inşa edilen demiryolu mirası, stratejik konumu nedeniyle tarih boyunca birçok olaya tanıklık etmiştir. Hat üzerindeki köprü, tünel, menfez vb. yapıların özgün yapım teknikleri ve mimari detayları gibi faktörler göz önüne alındığında tescillenerek korunması oldukça önemlidir. Almanlardan günümüze kalan tarihi tren ve demiryolunun; köprüleri, tünelleri, sunduğu manzaraları ile bir bütün olarak ele alınarak UNESCO Dünya Mirası Listesine başvuru yapılması bölgeye prestij katacak değerli bir çalışma olarak değerlendirilmektedir.

5.7. Tanıtım & Pazarlama Çalışmaları Yapılması

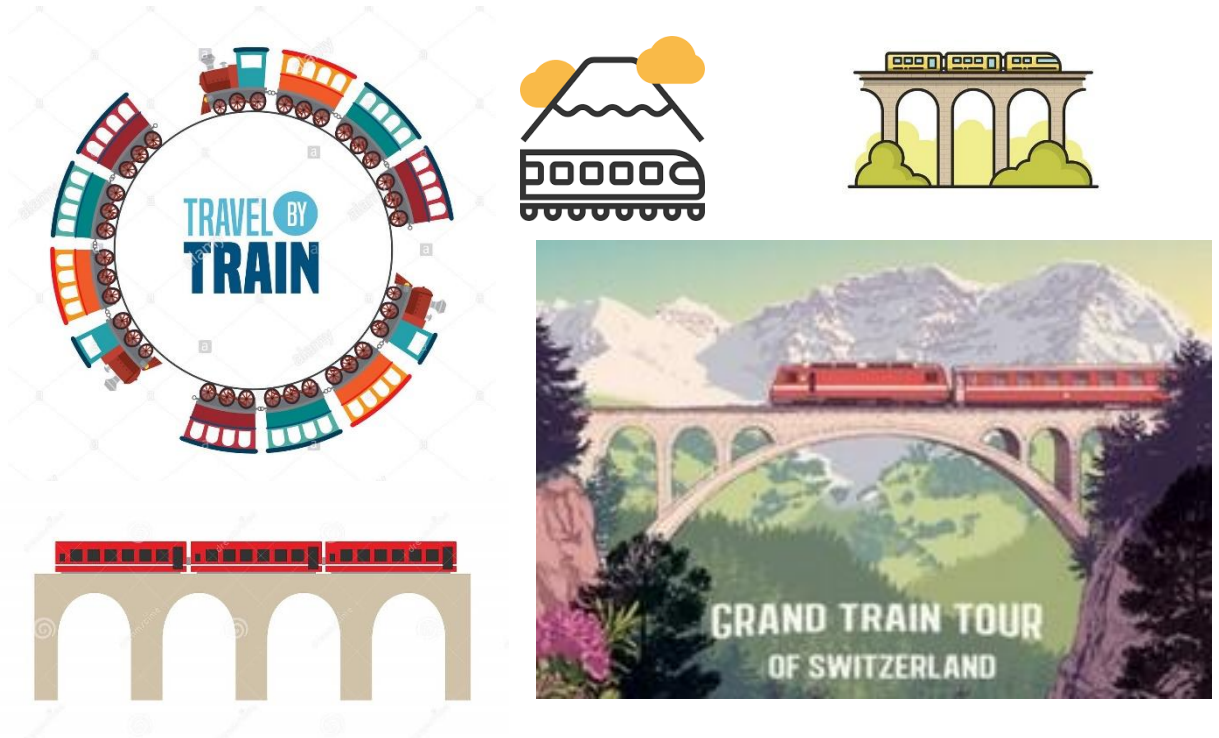
Proje Özeti: Destinasyonun tanıtımı için bölgesel, ulusal ve uluslararası tanıtım ve pazarlama çalışmaları yapılması öngörülmektedir. Bölgeye tur acentelerinin çekilmesi, sosyal medya platformlarında tanıtımının sağlanması, festivaller, etkinlikler ve benzeri uygulamalar hayata geçirilecektir.

Rota temasına yönelik logo tasarımı ve slogan geliştirilmesi

Discover Taurus Mountains by Train

Peaceful Journey Trough the Taurus Mountains

6. GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Karaisalı ilçesi; Kapıkaya Kanyonu, Kesri Han, Hacıkırı Köyü ve Varda Köprüsü gibi çeşitli turizm değerlerine sahip bir turizm destinasyonudur. Kültür turizmi, doğa turizmi, alternatif ve ekstrem turizm alanında ulusal çapta bir turizm destinasyonu olmaya aday bir bölge olarak görülmektedir. Pozantı ilçesi ise; Belededik, Hicaz Demir yolunun tarihi kalıntıları, Çakıt Vadisi ve Gülek Kalesi gibi birçok tarihi ve doğal güzellikleri barındırmaktadır. Almanlardan kalan demiryolu mirası ile tarihi yapılar restore edilerek yeniden işlevlendirilir ve hikayesi etkili bir şekilde pazarlanırsa ulusal ve uluslararası ölçekte tanınırlık elde edebilecek bir turizm bölgesine dönüşebilir. Öte yandan, Çakıt Vadisi-Taşdurmaz bölgesi vahşi ve dokunulmamış yapısı sebebi ile doğa turizmi ve ekstrem sporlar açısından yüksek potansiyel taşımaktadır.

Karaisalı ve Pozantı ilçeleri coğrafi yakınlıkları, birbirini tamamlayıcı turizm türleri ile tek ve bütünleşik bir turizm destinasyonu olarak algılanmaktadır. Belirlenen ana turizm rotası güneyde Karaisalı ilçe merkezinden başlamakta, Kapıkaya Kanyonu, Hacıkırı Köyü, Varda Köprüsü, Çakıt Vadisi, Belededik'le devam etmekte ve kuzeyde Pozantı ilçe merkezi ile sonlanmaktadır. Ancak, Karaisalı ve Pozantı ilçelerinin bütünleşik bir turizm destinasyonu olarak kurgulanmasının önündeki en büyük engel destinasyonlar arası ulaşımda sıkıntı yaşanmasıdır. Temelde aynı ana turizm kurgusunun parçaları olan bu iki önemli çekim noktasının coğrafi imkânlar ve altyapısal sorunlar nedeniyle birbirlerine sağlıklı bir ulaşım ağı ile bağlanamaması bölgeye gelen ziyaretçilerin çoğunun bu çekim noktalarından yalnızca birine yönelmelerine yol açmakta, Karaisalı-Pozantı destinasyonuna gelen ziyaretçiler, Hacıkırı'ndan Belededik'e geçebilmek için 60-70 km'lik bir yol kat etmeleri gerekmektedir. Bu yüzden, ziyaretçiler belirlenen destinasyonlardan yalnızca birine odaklanabilmektedir. Bu sebeple Karaisalı-Pozantı alt destinasyonu için öncelikli proje konusu Hacıkırı-Belededik arasındaki yolun araç geçişi ve yayalar için iyileştirilmesi, destinasyon bütünlüğünün sağlanmasıdır. Destinasyon içerisinde gözlemlenen bir diğer problem ise Karaisalı Kapıkaya Kanyonu'ndan başlayıp Hacıkırı Köyü ve Çakıt Vadisi üzerinden Pozantı'da Belededik'e ulaşan bu tematik rota boyunca konaklama tesisi bulunmamasıdır. Konaklama birimi bulunmamasından dolayı Destinasyona düzenlenen ziyaretler günübirlik olarak düzenlenmektedir. Turistler destinasyon içerisinde konaklayamamakta ve minimum harcama yaparak ziyaretlerini tamamlamaktadır. Geceleme sayısının ve turizmden elde edilen gelirin artırılması için konaklama seçeneklerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda yapılması planlanan projeler; Belededik 'teki tarihi yapılardan birinin butik otel olarak yeniden işlevlendirilmesi, ev pansiyonculuğunun geliştirilmesi ve kamp alanları oluşturulmasıdır. Destinasyonda çeşitli tarihi, kültürel ve doğal güzellikler bulunmakta ancak destinasyonu ziyaret için gelen turistlerin eğlenceli zaman geçirmelerini ve deneyim geliştirmelerini sağlayacak aktiviteler bulunmamaktadır. Bu anlamda destinasyona gelen turistlerin eğlenceli zaman geçirmelerini sağlayacak macera parkı, Zipline, Dağ Kızağı, Yamaç Paraşütü, Sky Glider, Giant Swing, Rope Runner, Mountain Karts (Dağ Arabaları), Rollbob, Stingray, Oryantring, Atlı Doğa Gezileri, Yaban Hayatı Gözlem gibi çeşitli aktiviteler eklenebilir. Öte yandan, yöre halkının turizm kurgusuna katılımının sağlanması da sürdürülebilirliğin sağlanması için oldukça önemlidir. Bunlara ek olarak yeme-içme servis olanaklarının iyileştirilmesi, destinasyon imajı ve kimlik oluşturmaya yönelik çalışmalar ile tanıtım ve pazarlama çalışmaları neticesinde Karaisalı-Pozantı destinasyonun ulusal ölçekte alternatif bir turizm çekim merkezi olma potansiyeli fazlasıyla bulunmaktadır.